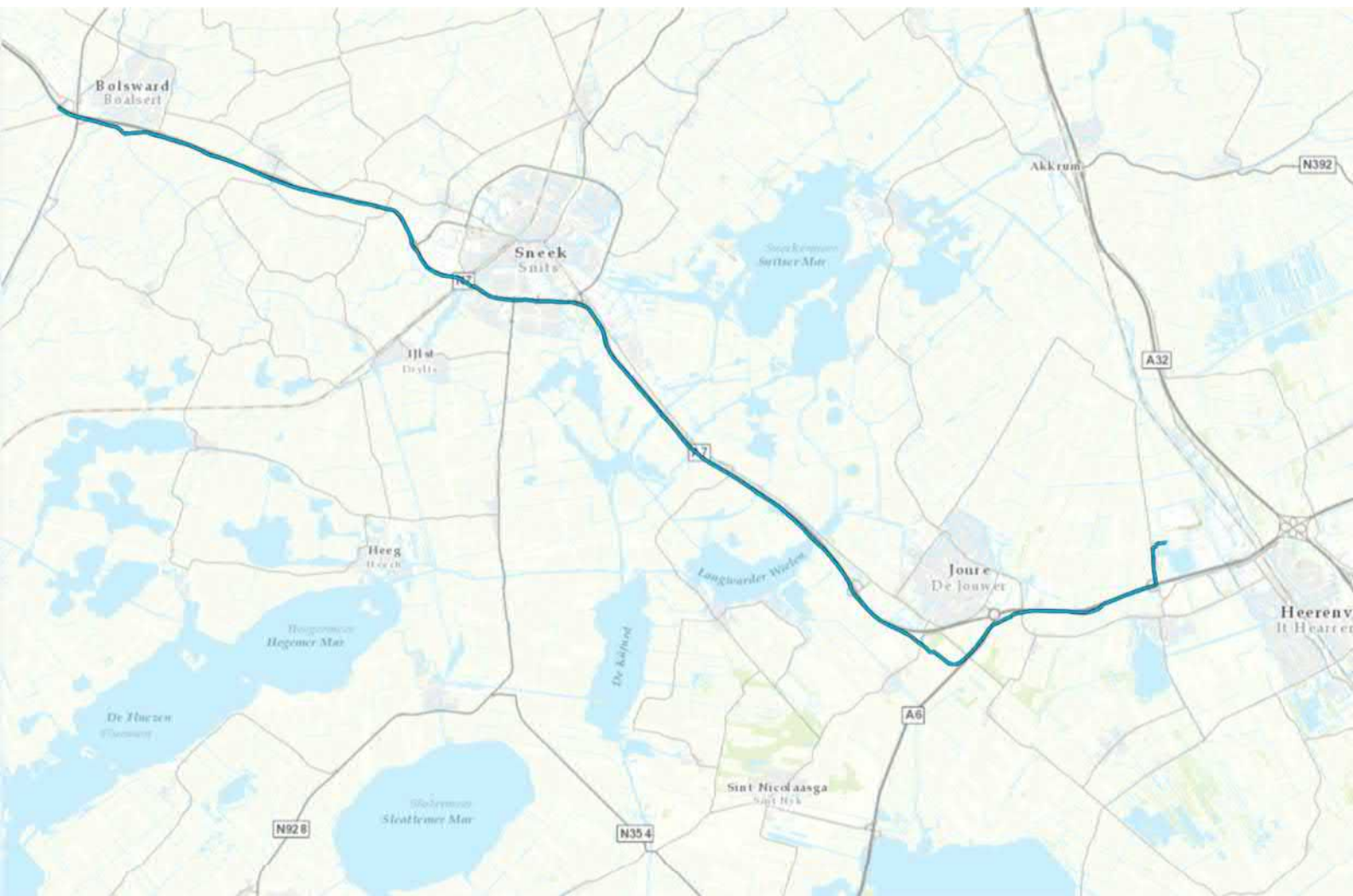

Inpassingsplan Netversterking Marnezijl - Oudehaske

Inpassingsplan Netversterking Marnezijl - Oudehaske

NL.IMRO.0000.EZKip18NetMarOud-3000
Vastgesteld

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Den Haag, 30 mei 2018

Inhoudsopgave toelichting

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Nut en noodzaak	5
1.3	Planvorm en de vigerende bestemmingsplannen.....	6
1.4	Het inpassingsplan en de Rijkscoördinatie­regeling.....	7
1.5	Crisis- en herstelwet	8
1.6	Leeswijzer	9
2	Beschrijving plangebied en omgeving	10
2.1	Ligging	10
2.2	Bestaande situatie	10
2.3	Autonome ontwikkelingen	11
3	Ruimtelijk beleid en relevante wet- en regelgeving	12
3.1	Algemeen	12
3.2	Rijk.....	12
3.2.1	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.....	12
3.2.2	Crisis- en herstelwet	12
3.2.3	Elektriciteitswet 1998.....	12
3.2.4	Beleid met betrekking tot hoogspanningslijnen en elektromagnetische velden ..	12
3.3	Provincie	13
3.3.1	Verordening Ruimte Fryslân	13
3.4	Gemeenten	13
3.4.1	Gemeente Súdwest-Fryslân.....	14
3.4.2	Gemeente De Fryske Marren	14
3.4.3	Gemeente Heerenveen	14
4	Projectbeschrijving.....	16
4.1	Inleiding	16
4.1.1	Verruiming tracé ondergrondse hoogspanningsverbinding.....	16
4.1.2	Uitbreiding hoogspanningsstation Oudehaske	17
5	Omgevingsaspecten.....	18
5.1	Inleiding	18
5.2	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	18
5.3	Milieuzonering	19
5.4	Geluid	20
5.4.1	Beleid en regelgeving	20
5.4.2	Effecten van het project	20
5.5	Magneetvelden	21
5.6	Archeologie.....	22
5.6.1	Beleid en regelgeving	22
5.6.2	Effecten van het project	22
5.7	Water.....	22
5.8	Ecologie.....	24
5.8.1	Beleid en regelgeving	24
5.8.2	Effecten van het project	24
5.9	Landschap	28

5.10	Bodem	30
5.11	Niet gesprongen explosieven	31
5.12	Luchtkwaliteit.....	32
5.13	Externe veiligheid	32
5.14	Conclusie.....	33
6	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	34
6.1	Raadpleging burgers en maatschappelijke organisaties.....	34
6.2	Overleg met besturen en instanties.....	34
6.3	Zienswijzen.....	34
7	Financiële en procedurele uitvoerbaarheid	35
7.1	Financiële uitvoerbaarheid	35
7.2	Beschikbaarheid gronden.....	35
7.3	Planschade	35
7.4	Planschade- en exploitatieovereenkomst	36
7.5	Procedurele uitvoerbaarheid.....	36
7.6	Conclusie financiële en procedurele uitvoerbaarheid	36
8	Juridische planbeschrijving	37
8.1	Inleiding	37
8.2	Rijkscoördinatieregeling.....	37
8.3	Procedure voor gemeentelijke bestemmingsplannen en provinciale inpassingsplannen	38
8.4	Regels inpassingsplan	38

Bijlagen bij toelichting

Bijlage 1	Antwoordnota vooroverlegreacties
Bijlage 2	Geluid - Onderzoek naar de geluidniveaus in de omgeving ten gevolge van het transformatorstation van Liander te Oudehaske (gemeente Heerenveen)
Bijlage 3	Geluid - Onderzoek naar de geluidniveaus in de omgeving ten gevolge van het transformatorstation van TenneT te Oudehaske
Bijlage 4	Geluid - Transformatorstation Oudehaske - voorstel zonegrens Wet geluidhinder
Bijlage 5	Ecologie - Toetsing Wet natuurbescherming (Kabeltracé)
Bijlage 6	Ecologie - Flora en fauna quickscan uitbreiding onderstation Oudehaske
Bijlage 7	Ecologie - Quickscan ecologie Oudehaske 110 kV-station Liandon
Bijlage 8	Ecologie - Soortenbeschermingstoets uitbreiding transformatorstation Oudehaske
Bijlage 9	NGE - Indicatieonderzoek naar het risico op het aantreffen van Conventionele Explosieven in het onderzoeksgebied "Onderstation aan De Dolten 7 te Heerenveen (Oudehaske)"
Bijlage 10	NGE - Vooronderzoek Conventionele Explosieven kV-traject Marnezijl-Oudehaske Friesland
Bijlage 11	NGE - Vooronderzoek Transformatorstation Oudehaske
Bijlage 12	Bodem - Verkennend bodem- en asbestonderzoek verricht op trafostation Oudehaske 220 te Oudehaske
Bijlage 13	Bodem - Verkennend bodemonderzoek verricht op trafostation Oudehaske 220 aan De Dolten 7 te Oudehaske
Bijlage 14	Archeologie - Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (karterende fase) De Dolten 7 te Oudehaske
Bijlage 15	Archeologie - Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen, verkennende fase
Bijlage 16	Archeologie - Bureauonderzoek archeologie uitbreiding TenneT station Oudehaske
Bijlage 17	Vormvrije m.e.r. aanmeldingsnotitie & m.e.r. beoordelingsbesluit
Bijlage 18	Landschapsplan Oudehaske

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voorliggende toelichting bij het Inpassingsplan Netversterking Marnezijl - Oudehaske bevat de motivering van het besluit van de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om een inpassingsplan vast te stellen ter verruiming van het reeds in Inpassingsplan Windpark Fryslân vastgelegde tracé van de ondergrondse 110kV hoogspanningsverbinding tussen Marnezijl en Oudehaske en de uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske. Daar waar in deze toelichting de Ministers worden genoemd, worden voornoemde Ministers bedoeld; deze vormen samen het bevoegd gezag voor het inpassingsplan.

TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) is de initiatiefnemer voor de aanleg van de hoogspanningsverbinding tussen Marnezijl en Oudehaske. Liander Infra N.V. (hierna: Liander) en TenneT zijn gezamenlijk de initiatiefnemers voor de uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske. Met initiatiefnemers worden in deze tekst de voornoemde partijen bedoeld.

Het tracé van de ondergrondse 110kV hoogspanningsverbinding tussen Marnezijl en Oudehaske is eerder opgenomen in het Inpassingsplan Windpark Fryslân. Het onderhavige inpassingsplan heeft betrekking op de benodigde verruimingen aan het tracé van deze 110kV hoogspanningsverbinding. De in het onderhavige inpassingsplan opgenomen uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske maakte geen onderdeel uit van het Inpassingsplan Windpark Fryslân.

De Rijkscoördinatie­regeling is van toepassing op grond van de besluiten DGETM-E&O/16179758, d.d. 23-12-2016 en DGETM-E&O/17135295, d.d. 24-08-2017. Daarnaast geldt dat voor de uitbreiding van het 220 kV gedeelte van hoogspanningsstation Oudehaske de Rijkscoördinatie­regeling bij wet van toepassing is. Deze regeling stelt het Rijk aan als coördinerend bevoegd gezag om de procedure van het ruimtelijk besluit en de benodigde vergunningen gecoördineerd te doorlopen.

1.2 Nut en noodzaak

Zoals reeds bekend heeft Windpark Fryslân B.V. het voornemen om een windpark te realiseren nabij de afsluitdijk. TenneT is als netbeheerder van het landelijke hoogspanningsnet wettelijk verplicht om dit nieuwe windpark aan te sluiten op het landelijk hoogspanningsnet. Om dit te kunnen realiseren is voor de benodigde versterking van het elektriciteitsnet op 18 september 2016 een inpassingsplan vastgesteld (Inpassingsplan Windpark Fryslân).

Het landelijke hoogspanningsnet in Friesland bestaat uit een 110 kV ringnet. Dit net voldoet. Het ringnet heeft echter onvoldoende capaciteit om grootschalige extra elektriciteitsproductie te kunnen transporteren. Aansluiting van het Windpark Fryslân, bijvoorbeeld op het hoogspanningsstation Marnezijl, is om onder meer die reden niet mogelijk. Het dichtstbijzijnde geschikte aansluitpunt op het landelijk hoogspanningsnet is het hoogspanningsstation Oudehaske. Het is de verwachting dat in de toekomst naast Windpark Fryslân ook andere projecten met duurzaam productie­vermogen gerealiseerd worden in Friesland. Om dit geheel te faciliteren ligt het voor de hand om het net in Friesland te versterken. Bij brief van 11 juli 2016 heeft de voormalige Minister van Economische Zaken TenneT verzocht hiertoe de nodige voorbereidingen te treffen. Onderdeel van deze versterking betreft uitbreiding van het station Marnezijl (met de werknaam 'Marnezijl 2'). Naar aanleiding van deze ontwikkelingen en het verzoek van de minister is TenneT voornemens om in eerste instantie (tot de realisatie van 'Marnezijl 2' gereed is) een ondergrondse kabelverbinding met een spanningsniveau van 110 kV aan te leggen vanaf (de omgeving van) Marnezijl naar het station Oudehaske, op basis van het aanvankelijk voor de aansluiting reeds ontwikkelde en in het ontwerp-inpassingsplan opgenomen tracé. Daarmee wordt het voor Windpark Fryslân mogelijk om nabij Marnezijl aan te sluiten op het net van TenneT. Het volledige tracé van

de windpark bekabeling naar het transformatorstation Breezanddijk, de hoogspanningsverbinding vanaf het transformatorstation naar Marnezijl (ook wel de 'ontsluitingskabels' genoemd) én de 110 kV kabelverbinding vanaf Marnezijl tot Oudehaske als eerste stap in het kader van de netuitbreiding, is opgenomen en bestemd in het inpassingsplan Windpark Fryslân. Tot het moment dat het nieuwe station 'Marnezijl 2' gerealiseerd is, zullen de ontsluitingskabels van het windpark door middel van een kabelmof in de omgeving van Marnezijl worden aangesloten op de nieuwe 110 kV kabelverbinding van TenneT (en daarmee op het landelijk hoogspanningsnet). Op deze mof zal tevens het landelijke hoogspanningsnet overgaan in de aansluiting. Op het moment dat 'Marnezijl 2' gereed is, zal een herconfiguratie plaatsvinden, waarmee de nieuwe 110 kV kabelverbinding wordt verbonden met dit station, en het windpark op dit station wordt aangesloten."

Door voortschrijdend inzicht tijdens de engineering van het nieuwe ondergrondse tracé tussen Marnezijl en Oudehaske als bedoeld in het Inpassingsplan Windpark Fryslân van 18 september 2016 én optimalisatie van het tracé als gevolg van de veranderingen in de infrastructuur rondom Joure heeft TenneT het tracé waar nodig moeten verruimen.

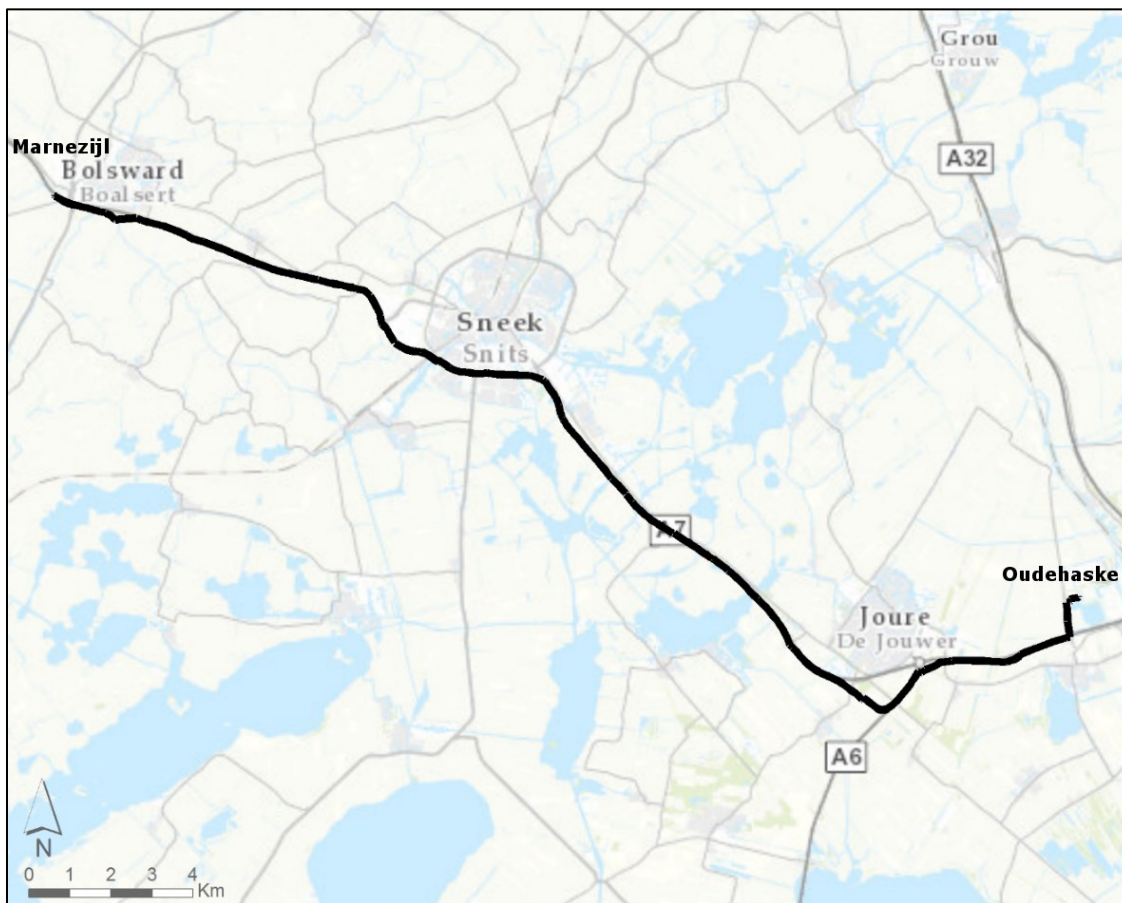
Daarnaast was in het Inpassingsplan Windpark Fryslân van 18 september 2016 de uitbreiding van het station Oudehaske niet meegenomen, terwijl die wel noodzakelijk is voor het kunnen transporteren van de extra opgewekte elektriciteit. Deze uitbreiding van het station Oudehaske is eveneens opgenomen in het voorliggende inpassingsplan. Met de uitbreiding van station Oudehaske wordt voorzien in extra transformator capaciteit om elektriciteit die door duurzame initiatieven zoals Windpark Fryslân wordt opgewekt te kunnen transporteren.

Conclusie: Met het voorliggende inpassingsplan wordt het tracé waar nodig verruimd en wordt de benodigde uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske mogelijk gemaakt.

1.3 Planvorm en de vigerende bestemmingsplannen

Het plangebied bestaat uit diverse onderdelen: de verschillende locaties in het tracé van de 110kV verbinding tussen Marnezijl en Oudehaske waar verruiming benodigd is en hoogspanningsstation Oudehaske, inclusief de omliggende geluidszone. Het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding loopt voor een groot deel parallel aan de rijksweg A7. Op diverse locaties is verruiming van het tracé benodigd. In Figuur 1 op de volgende pagina is de locatie van het plangebied weergegeven. Enkel de delen van het tracé waar verruiming benodigd is en hoogspanningsstation Oudehaske, inclusief de omliggende geluidszone behoren tot het plangebied van dit inpassingsplan. De overige delen van het tracé maken geen onderdeel uit van dit inpassingsplan. Voor het exacte plangebied kan de verbeelding bij het voorliggende inpassingsplan geraadpleegd worden.

Het Inpassingsplan Windpark Fryslân voorziet in een juridisch-planologische regeling om de ondergrondse hoogspanningsverbinding mogelijk te maken. De juridisch-planologische mogelijkheden die het Inpassingsplan Windpark Fryslân bieden blijken echter niet ruim genoeg om overall de vanuit technisch oogpunt benodigde verruimingen aan het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding te kunnen realiseren. Daarnaast biedt het Inpassingsplan Windpark Fryslân geen mogelijkheden voor de benodigde uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske. Het onderhavige inpassingsplan voorziet in een nieuwe juridisch-planologische regeling om de benodigde verruimingen van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding mogelijk te maken. Ook voorziet de juridisch-planologische regeling in dit inpassingsplan in de benodigde uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske, inclusief het opnemen van een geluidzone rondom het hoogspanningsstation.

Figuur 1: Ligging plangebied

Een inpassingsplan heeft de status van een bestemmingsplan maar wordt vastgesteld door het Rijk, in dit geval door de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. In een inpassingsplan wordt de bestemming van de betreffende gronden bindend bepaald. Het Inpassingsplan Netversterking Marnezijl – Oudehaske maakt na vaststelling deel uit van de onderliggende bestemmingsplannen en beheersverordeningen, tenzij in het inpassingsplan voor de netversterking Marnezijl – Oudehaske een andere regeling is opgenomen. Op de gronden waar in het onderhavige inpassingsplan een dubbelbestemming is voorzien, gelden straks dus twee bestemmingen: een bestemming vanuit het vigerende bestemmingsplan of beheersverordening en de nieuwe dubbelbestemming vanuit het onderhavige inpassingsplan.

1.4 Het inpassingsplan en de Rijkscoördinatie-regeling

Op de netversterking Marnezijl – Oudehaske en de bijbehorende uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske is op grond van de besluiten DGETM-E&O/16179758, d.d. 23 december 2016 en DGETM-E&O/17135295, d.d. 24 augustus 2017 de Rijkscoördinatie-regeling van artikel 3.35, lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) van toepassing. Daarnaast geldt dat voor de uitbreiding van het 220 kV gedeelte van hoogspanningsstation Oudehaske de Rijkscoördinatie-regeling bij wet van toepassing is. Het Rijk is bevoegd tot vaststelling van een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.28 van de Wro.

De Rijkscoördinatie-regeling biedt de rijksoverheid de mogelijkheid om bij projecten van nationaal belang de besluitvorming te coördineren. Dit wil zeggen dat verschillende besluiten tegelijkertijd en in onderling overleg ter inzage worden gelegd en dat sprake is van één behandeling van beroepen door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het gaat om het ruimtelijk besluit (inpassingsplan) en de uitvoeringsbesluiten (vergunningen en ontheffingen). Met het stroomlijnen van procedures kunnen projecten sneller worden gerealiseerd. De Rijkscoördinatie-regeling is onderdeel van de Wro. Voor het aanleggen van de ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen

Marnezijl en Oudehaske geldt in verband met het spanningsniveau van 110 kV geen wettelijke verplichting tot het toepassen van de Rijkscoördinatieregeling. Voor de uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske geldt alleen voor het 220 kV gedeelte een wettelijke verplichting tot het toepassen van de Rijkscoördinatieregeling.

Op grond van de besluiten DGETM-E&O/16179758, d.d. 23 december 2016 en DGETM-E&O/17135295, d.d. 24 augustus 2017 is de Rijkscoördinatieregeling echter alsnog van toepassing op het gehele inpassingsplan. Het besluit DGETM-E&O/16179758, d.d. 23 december 2016 stelt dat de Rijkscoördinatieregeling van toepassing is op de hoogspanningsverbinding tussen Marnezijl en Oudehaske en het besluit DGETM-E&O/17135295, d.d. 24 augustus 2017 stelt dat de rijkscoördinatieregeling van toepassing is op de uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske.

Voor de verwezenlijking van het project zijn, naast het inpassingsplan, tevens diverse besluiten nodig. De Rijkscoördinatieregeling maakt een parallelle en een gecoördineerde voorbereiding van deze besluiten mogelijk. De verschillende bevoegde bestuursorganen zijn verantwoordelijk voor het nemen van een besluit en de inhoud daarvan. De Minister van Economische Zaken en Klimaat¹ kan zelf een beslissing op een aanvraag nemen indien het bevoegde bestuursorgaan niet (tijdig) beslist, of een beslissing neemt die naar oordeel van de Minister(s) wijziging behoeft.

Bij toepassing van de Rijkscoördinatieregeling wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure uit de Algemene wet bestuursrecht gevolgd. Dit houdt in dat voor de te coördineren besluiten eerst een ontwerp wordt opgesteld en dit vervolgens ter inzage wordt gelegd. Eenieder kan, binnen de gestelde termijn, zienswijzen indienen op het inpassingsplan en/of de op dat moment gecoördineerde voorbereide besluiten. Het plan en de besluiten worden vervolgens vastgesteld, rekening houdend met de zienswijzen. Belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend kunnen hiertegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Er is één beroepsmoment voor de verschillende besluiten.

Het coördinerend bevoegd gezag (de Minister van Economische Zaken en Klimaat) verzorgt de terinzagelegging en bepaalt de termijn waarop de besluiten dienen te worden aangeleverd door de betreffende bevoegde gezagen voor de gecoördineerde terinzagelegging.

1.5 Crisis- en herstelwet

Het inpassingsplan valt onder de werking van de Crisis- en herstelwet. Dit betekent dat procedureregels gewijzigd zijn. Zo kunnen gemeenten en andere overheden geen beroep instellen tegen het inpassingsplan en de andere besluiten van de rijksoverheid. Dit inpassingsplan is in nauw overleg met de gemeenten en provincie opgesteld en deze overheden hebben uitgebreide inspraakmogelijkheden gekregen in het voortraject. Andere gevolgen van de werking van de Crisis- en herstelwet zijn dat de beroepsprocedure sneller wordt doorlopen en een beroepsschrift direct de gronden van het beroep dient te omvatten.

¹ Samen met een andere minister wie dat besluit mede aangaat.

1.6 Leeswijzer

Voorliggend inpassingsplan bestaat uit het vaststellingsbesluit, de verbeelding en de regels. De bestemmingen zijn geometrisch bepaald en worden digitaal verbeeld en vastgesteld. Daarnaast zijn de bestemmingen voorzien van planregels ten aanzien van bouwen en gebruik. Deze regels bepalen de randvoorwaarden waarbinnen het project kan worden gerealiseerd. Het inpassingsplan gaat daarnaast vergezeld van een toelichting. De toelichting dient als onderbouwing van het plan en kent geen rechtstreeks bindende werking. Mochten er onverhoopt verschillen bestaan tussen de papieren versie en de digitale versie van het plan, dan is de digitale versie juridisch bindend.

De toelichting is als volgt opgebouwd. Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk 2 de beschrijving van de bestaande situatie van het plangebied en de nabije omgeving. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens ingegaan op de geldende (ruimtelijke) beleidskaders. Hoofdstuk 4 bevat een beschrijving van het project, alvorens in hoofdstuk 5 de verschillende relevante omgevingsaspecten aan bod komen, waarbij de resultaten van diverse onderzoeken worden uitgelicht. Hoofdstuk 6 en 7 bieden vervolgens inzicht in respectievelijk de maatschappelijke en financiële en procedurele uitvoerbaarheid van het project. Hoofdstuk 8 bevat tenslotte de toelichting op de regels van het inpassingsplan.

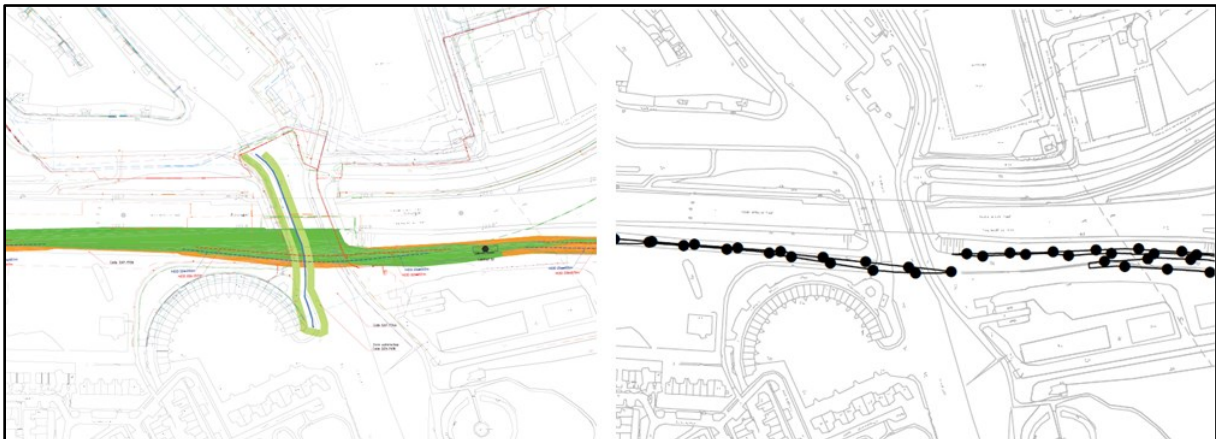
2 Beschrijving plangebied en omgeving

2.1 Ligging

Het plangebied van het inpassingsplan bevindt zich verspreid over verschillende locaties in de provincie Friesland. Er is geen sprake van een aaneengesloten plangebied omdat het inpassingsplan voorziet in de benodigde verruiming van het reeds in Inpassingsplan Windpark Fryslân vastgelegde tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding. Tevens omvat het plangebied hoogspanningsstation Oudehaske inclusief de benodigde uitbreidingen en geluidzone rondom het station.

Het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen Marnezijl en Oudehaske loopt voor een groot deel parallel aan de rijksweg A7, zoals te zien in Figuur 1 op pagina 7. Op diverse niet aaneengesloten locaties is verruiming van het eerder vastgelegde tracé benodigd.

In Figuur 2 is een van de locaties waar verruiming van het tracé benodigd is weergegeven. De groene vlakken links in Figuur 2 geven het eerder vastgelegde tracé weer. De oranje vlakken betreffen de verruiming van het tracé welke behoren tot het plangebied van dit inpassingsplan. Rechts in Figuur 2 is en indicatief weergegeven hoe het plangebied van dit bestemmingsplan er uit zal zien ter plaatse van deze verruiming.

Figuur 2: Voorbeeld van een verruiming van het tracé

Het plangebied bestaat naast hoogspanningsstation Oudehaske uit de locaties van deze verruiming, verspreid over het in Figuur 1 op pagina 7 weergegeven tracé. De exacte begrenzing van het plangebied van het onderhavige inpassingsplan is opgenomen in de verbeelding van het inpassingsplan.

2.2 Bestaande situatie

Tracé hoogspanningsverbinding Marnezijl-Oudehaske

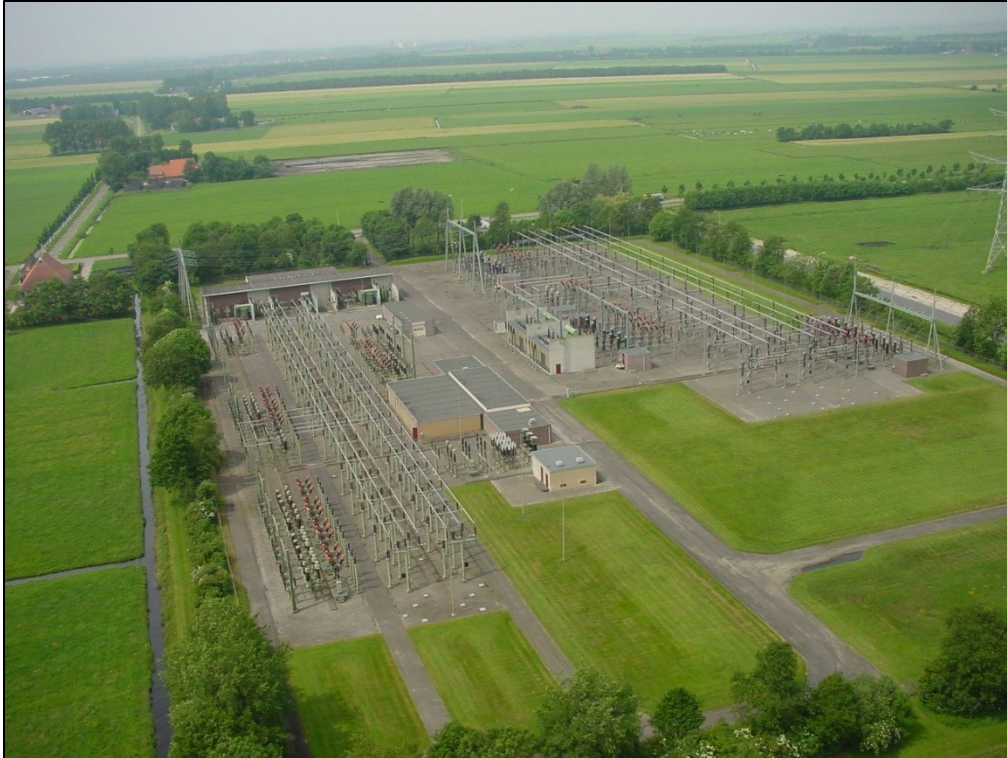
Het met dit inpassingsplan aangepaste tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding Marnezijl-Oudehaske bevindt zich grotendeels parallel aan de rijksweg A7. Op een aantal locaties wijkt het tracé wat verder af van rijksweg A7. De meeste toevoegingen aan het tracé waarin dit inpassingsplan voorziet, bevinden zich op gronden die momenteel in gebruik zijn als landbouwgrond. Enkele delen van het tracé bevinden zich op gronden die in gebruik zijn ten behoeve van andere bestemmingen, zoals water of verkeer.

Hoogspanningsstation Oudehaske

Hoogspanningsstation Oudehaske is een bestaand hoogspanningsstation waar uitbreiding benodigd

is. Het hoogspanningsstation bestaat momenteel uit een 110kV deel in het zuiden (hierna: zuidelijk deel) en een 220kV deel in het noorden (hierna: noordelijk deel). Het bestaande hoogspanningsstation Oudehaske wordt ten behoeve van de netversterking uitgebreid in oostelijke richting met een nieuw transformatorveld en een reserveveld. Deze gronden zijn nu in gebruik als water, groen en agrarisch. Het gehele hoogspanningsstation maakt onderdeel uit van het plangebied, ook het reeds bestaande gedeelte. Daarnaast komt om het gehele hoogspanningsstation een geluidszone te liggen.

In Figuur 3 is een overzichtsfoto van hoogspanningsstation Oudehaske opgenomen. De meest recente aanpassingen aan het station staan niet op deze luchtfoto.

Figuur 3: Overzichtsfoto hoogspanningsstation Oudehaske in (2015).

2.3 Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen zijn op zichzelf staande ontwikkelingen die onafhankelijk van de netversterking Marnezijl – Oudehaske plaatsvinden en waarover al een besluit is genomen (bijvoorbeeld een bestemmingsplan is vastgesteld of vergunning verleend) dan wel een ontwerpbesluit is gepubliceerd.

Windpark Fryslân

In het IJsselmeer nabij de Afsluitdijk wordt Windpark Fryslân gerealiseerd. Het betreft een windpark met 89 turbines. Voor de realisatie van dit windpark is een inpassingsplan opgesteld, waarin ook het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen Marnezijl en Oudehaske is opgenomen, dat met het onderhavige inpassingsplan wordt verruimd. Deze reeds in gang gezette ontwikkeling is een van de aanleidingen voor de netversterking Marnezijl – Oudehaske.

Knooppunt Joure

De ondergrondse hoogspanningsverbinding van Marnezijl naar Oudehaske wordt onder knooppunt Joure door gelegd. Deze rotonde die de rijkswegen A6 en A7 met elkaar verbindt, is in 2017 vervangen door een ongelijkvloerse verbinding. Enkele verruiming aan het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding vinden plaats nabij knooppunt Joure. Met het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding is rekening gehouden met de nieuwe situatie bij knooppunt Joure.

3 Ruimtelijk beleid en relevante wet- en regelgeving

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk komt, voor zover relevant voor de ontwikkeling, het bestaande ruimtelijke beleid en de regelgeving van achtereenvolgens het Rijk, de provincie en de gemeenten aan de orde.

3.2 Rijk

In deze paragraaf wordt het relevante ruimtelijke rijksbeleid en wet- en regelgeving aangegeven dat van belang is voor de netversterking Marnezijl – Oudehaske.

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. Voor (duurzame) energie beperkt het nationale ruimtelijk beleid in de SVIR zich tot grootschalige windenergie op land en op zee. Het Rijk stelt op het gebied van energie dat voor de opwekking en het transport van energie voldoende ruimte gereserveerd moet worden.

3.2.2 Crisis- en herstelwet

Op 31 maart 2010 is de Crisis- en herstelwet in werking getreden. Doel van deze wet is de versnelling van projecten in het ruimtelijke domein, de bestrijding van de economische crisis en haar gevolgen en de bevordering van een goed en duurzaam herstel van de economische structuur van Nederland. Op basis van artikel 1.1, eerste lid, onder a, van de Crisis- en herstelwet, in samenhang met Bijlage I, onderdeel 2.1, is bij een inpassingsplan hoofdstuk 1, afdeling 2 van die wet van toepassing.

Belangrijke gevolgen van de Crisis- en herstelwet voor dit project zijn:

- gemeenten en andere overheden kunnen geen beroep instellen tegen het inpassingsplan en andere besluiten van de rijksoverheid;
- het beroepschrift dient meteen de gronden van beroep te bevatten;
- de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State moet in beginsel binnen zes maanden na afloop van de beroepstermijn uitspraak doen.

3.2.3 Elektriciteitswet 1998

Op 2 juli 1998 is de Elektriciteitswet 1998 in werking getreden. Deze wet bevat regels met betrekking tot de productie, het transport en de levering van elektriciteit. Conform artikel 10, lid 2 van de Elektriciteitswet 1998 is TenneT aangewezen als netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet. Conform artikel 16 van de Elektriciteitswet 1998 heeft TenneT als netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet taken en verplichtingen waaronder het treffen van technische voorzieningen die nodig zijn om het transport van elektriciteit te waarborgen.

3.2.4 Beleid met betrekking tot hoogspanningslijnen en elektromagnetische velden

Rond hoogspanningslijnen ontstaan magneetvelden. Er is uitgebreid wetenschappelijk onderzoek gedaan naar dit onderwerp. Er is geen sprake van wettelijke limieten voor blootstelling aan deze magnetische velden, maar wel Europees en nationaal beleid. Op basis van het wetenschappelijk onderzoek zijn in internationaal verband limieten aanbevolen voor de sterkte van het magnetisch veld. Deze houden in dat blootstelling aan meer dan 100 microTesla wordt afgeraden. Deze waarden worden ook in Nederland gehanteerd. De verzamelde wetenschappelijke gegevens wijzen op het bestaan van een zwakke, maar statistisch significante associatie tussen het voorkomen van leukemie bij kinderen tot 15 jaar en het wonen in de nabijheid van hoogspanningslijnen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor een oorzakelijk verband tussen blootstelling aan magnetische velden van hoogspanningslijnen en het ontstaan van leukemie bij kinderen.

De nota 'Nuchter omgaan met risico's'² gaat in op het voorzorgsbeginsel. Het voorzorgsbeginsel houdt in dat, wanneer een activiteit potentieel schadelijke effecten kan hebben, maatregelen ter voorkoming of beperking van die potentiële effecten niet achterwege mogen worden gelaten op de enkele grond, dat wetenschappelijk onzeker is of die effecten daadwerkelijk zullen optreden. De nota is nader ingevuld in de brief³ met betrekking tot hoogspanningslijnen van 3 oktober 2005. Deze brief bevat een advies aan gemeenten en beheerders van het hoogspanningsnet. Het advies is gebaseerd op de beschikbare wetenschappelijke informatie en het voorzorgsbeginsel. Verder is het van toepassing bij de vaststelling van structuurvisies en bestemmingsplannen en bij de vaststelling van tracés van bovengrondse hoogspanningslijnen, dan wel bij wijzigingen in bestaande plannen of wijziging van bestaande hoogspanningslijnen. Op basis van het beleidsadvies van het Rijk wordt geadviseerd om: "zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0.4 microTesla (de magneetveldzone)."

Naar aanleiding van concrete vragen van gemeenten, provincies en netbeheerders en enkele rechterlijke uitspraken, heeft het Rijk bij brief⁴ van 4 november 2008, het advies van 3 oktober 2005 verduidelijkt. Enkele definities van begrippen als 'langdurig verblijf' en 'gevoelige bestemmingen' zijn nader verduidelijkt. Tot een 'langdurig verblijf' wordt gerekend, een verblijf van minimaal 14-18 uur per dag gedurende minimaal een jaar. Tot de 'gevoelige bestemmingen' worden woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen met bijbehorende erven en buitenspeelruimten gerekend. Daarnaast wordt dieper ingegaan op de betekenis van het voorzorgsbeginsel als basis voor het beleid. De brief is gebaseerd op een advies van de Gezondheidsraad van 21 februari 2008.

3.3 Provincie

In deze paragraaf wordt het relevante ruimtelijke beleid van de provincie Friesland opgenomen dat van belang is voor de netversterking Marnezijl – Oudehaske.

3.3.1 Verordening Ruimte Fryslân

Op 25 juni 2014 hebben Provinciale Staten de verordening Ruimte Fryslân vastgesteld. De verordening stelt regels die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. De verordening voorziet niet in nieuw beleid. Uitsluitend geldend provinciaal ruimtelijk beleid is omgezet in algemeen geldende regels.

De Verordening Ruimte regelt de onderwerpen waarvan de juridische doorwerking en borging in de ruimtelijke plannen van gemeenten noodzakelijk is. De Verordening Ruimte regelt onder andere de onderwerpen zorgvuldig ruimtegebruik en de ruimtelijke kwaliteit inclusief landschap, cultuurhistorie en archeologie. Zo regelt de Verordening Ruimte dat het voor gemeenten in Friesland verplicht is om in de toelichting van een ruimtelijk plan op te nemen op welke wijze rekening wordt gehouden met cultuurhistorische waarden. Met dit inpassingsplan wordt, ondanks dat het bevoegd gezag wordt gevormd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zoveel mogelijk rekening gehouden met de Verordening Ruimte Fryslân.

De Verordening Ruimte regelt niets specifiek voor de aanleg van ondergrondse hoogspanningsverbindingen en de uitbreiding van hoogspanningsstations, waarop dit inpassingsplan ziet.

3.4 Gemeenten

De verruiming van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding vinden plaats in de gemeente De Fryske Marren, de gemeente Súdwest-Fryslân en de gemeente Heerenveen. De uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske vindt plaats in de gemeente Heerenveen. In deze

² Nuchter omgaan met risico's. Beslissen met gevoel voor onzekerheden, Ministerie van VROM, 2004

³ Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen, Ministerie van VROM, 3 oktober 2005

⁴ Verduidelijking van het advies met betrekking tot hoogspanningslijnen, Ministerie van VROM, 4 november 2008

paragraaf wordt het relevante ruimtelijke beleid van deze gemeenten aangehaald dat van belang is voor het project.

3.4.1 Gemeente Súdwest-Fryslân

In de Ontwikkelvisie 2011-2021 staan de ambities van de gemeente Súdwest-Fryslân op het gebied van sociale, economische en ruimtelijke ontwikkelingen. De Ontwikkelvisie vormt de basis voor nieuw beleid en plannen. In de visie worden zes pijlers genoemd. Eén van de pijlers is weidsheid van het landschap. Hierover wordt in de visie aangegeven dat zorgvuldig en met wijsheid met dit weidse landschap om moet worden gegaan. Er is echter ook benoemd dat dit niet betekent dat geen ontwikkelingen mogelijk zijn, omdat economie, ecologie en welzijn wederzijds afhankelijk zijn.

De verruimingen van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding zijn niet strijdig met het weidse karakter van het landschap.

Bestemmingsplannen en beheersverordeningen

De verruimingen van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding vinden plaats binnen het plangebied van meerdere bestemmingsplannen en één beheersverordening van de gemeente Súdwest-Fryslân:

- Bestemmingsplan Bolsward Buitengebied;
- Bestemmingsplan Wymbritseradiel;
- Bestemmingsplan detailhandel De Hemmen en Sperkhem II;
- Bestemmingsplan De HemmenA7;
- Bestemmingsplan Tinga;
- Bestemmingsplan traceA7;
- Bestemmingsplan Duinterpen-Sneek;
- Bestemmingsplan SperkhemII;
- Bestemmingsplan Sneek, Houkesloot / 't Ges;
- Beheersverordening buitengebied Sneek.

De verruimingen aan het tracé ondergrondse hoogspanningsverbinding zijn niet passend binnen de van toepassing zijnde bestemmingen uit de genoemde bestemmingsplannen en beheersverordening.

3.4.2 Gemeente De Fryske Marren

De gemeente De Fryske Marren heeft haar ruimtelijk beleid neergelegd in de 'Visie De Friese Meren'. Hierin wordt beschreven dat de gemeente een krachtige plattelandsgemeente is, waar landschappelijke waarden hoog in het vaandel staan. Zo is de kwaliteit van de open ruimte een belangrijk speerpunt, worden water en bossen als beeldbepalende elementen gekoesterd en wordt landbouw als belangrijke drager van het landschap gezien.

De verruimingen van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding hebben geen invloed op de bovengenoemde waarden van de gemeente.

Bestemmingsplannen en beheersverordeningen

De verruimingen van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding vinden plaats binnen het plangebied van één bestemmingsplan:

- Bestemmingsplan Buitengebied Noord – 2017.

Het aanleggen van een ondergrondse hoogspanningsverbinding is niet passend binnen de van toepassing zijnde bestemmingen uit het genoemde bestemmingplan.

3.4.3 Gemeente Heerenveen

In het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid Heerenveen 2015-2020 staat beschreven dat de gemeente Heerenveen zich kenmerkt door onder andere de dynamiek in de ruimtelijke omgeving. De gemeente Heerenveen streeft volgens het uitvoeringsprogramma naar ruimtelijke ontwikkeling waarbij ecologie, economie en welzijn hand in hand gaan. Hierbij streeft de gemeente naar duurzaam ruimtegebruik bij ruimtelijke ontwikkeling. De huidige kwaliteit van de leefomgeving in Heerenveen is de minimale kwaliteit, die het uitgangspunt vormt bij ontwikkelingen. De gemeente geeft in het uitvoeringsprogramma tevens aan dat de bodem en ondergrond van groot belang zijn voor een groot aantal zaken, waaronder data-, gas- en stroomtransport. Gestreefd wordt naar een duurzaam, veilig en efficiënt gebruik van de ondergrond.

Bestemmingsplannen en beheersverordeningen

De verruimingen van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding en de uitbreiding

van hoogspanningsstation Oudehaske vinden binnen de gemeente plaats binnen het plangebied van één beheersverordening:

- Beheersverordening Joure, Langweer, Nijehaske, Oudehaske en het Buitengebied.

Het aanleggen van een ondergrondse hoogspanningsverbinding en het uitbreiden van het hoogspanningsstation passen niet binnen de van toepassing zijnde bestemmingen uit de genoemde beheersverordening.

4 Projectbeschrijving

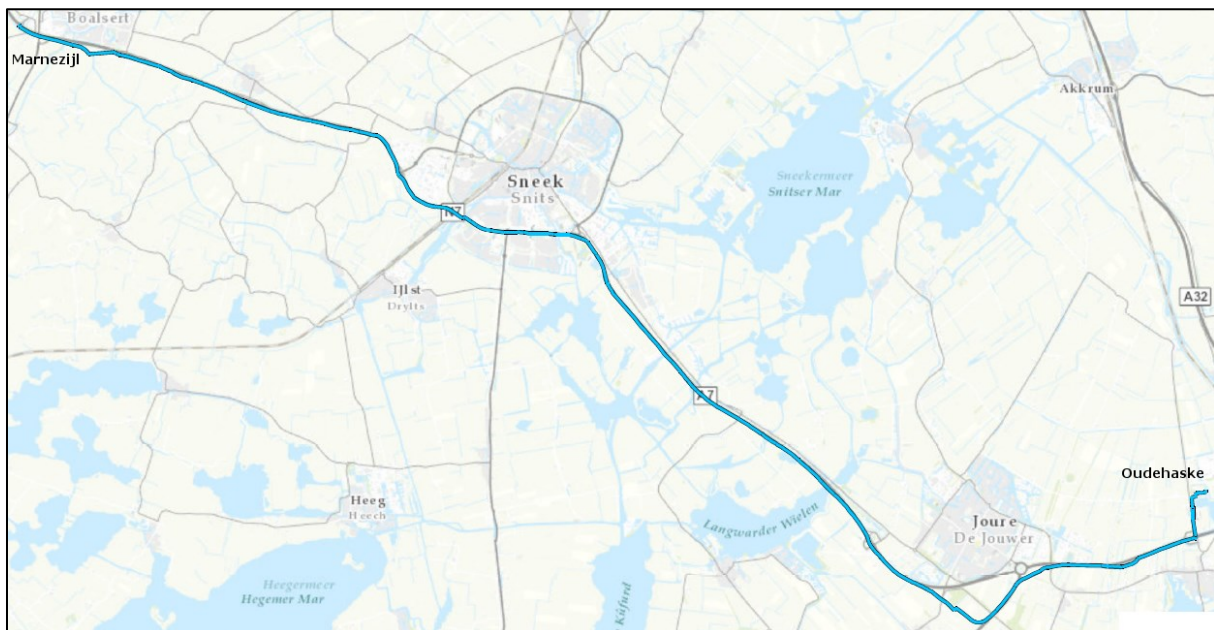
4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een nadere beschrijving gegeven van het project Netversterking Marnezijl – Oudehaske. Achtereenvolgens komen de toevoegingen aan het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen Marnezijl en Oudehaske en de uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske aan bod.

4.1.1 Verruiming tracé ondergrondse hoogspanningsverbinding

In het kader van de versterking van het hoogspanningsnet om klaar te zijn voor een toekomst met meer duurzame energie is er een nieuwe ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen Marnezijl en Oudehaske nodig. Deze nieuwe, ondergrondse hoogspanningsverbinding bestaat uit twee circuits van 110kV.

Voor de versterking van het hoogspanningsnet in combinatie met het Windpark Fryslân is op 18 september 2016 het Inpassingsplan Windpark Fryslân vastgesteld. Nu blijkt dat er vanwege technische aspecten enkele verruiming van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen Marnezijl en Oudehaske noodzakelijk zijn. De aan te leggen ondergrondse hoogspanningsverbinding is namelijk technisch niet volledig passend binnen de in Inpassingsplan Windpark Fryslân opgenomen zone. Het tracé van de hoogspanningsverbinding moet op diverse delen worden verruimd om zo de daadwerkelijke technische uitvoering van het project mogelijk te maken.

Figuur 4: Het volledige tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen Marnezijl en Oudehaske

In Figuur 4 is het volledige tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen Marnezijl en Oudehaske weergegeven. Enkel de verruiming van dit tracé ten opzichte van het Inpassingsplan Windpark Fryslân maken onderdeel uit van het onderhavige inpassingsplan. Ter plaatse van het tracé is het op diverse locaties voor de uitvoering noodzakelijk dat er bomenkap plaatsvindt.

4.1.2 Uitbreiding hoogspanningsstation Oudehaske

Voor de aansluiting van de nieuwe hoogspanningsverbinding is uitbreiding van het bestaande hoogspanningsstation Oudehaske nodig. Tevens is het noodzakelijk dat enkele werkzaamheden aan de omliggende watergangen worden uitgevoerd. Ook is het noodzakelijk dat er bomenkap plaatsvindt. Een deel van de uitbreidingen en werkzaamheden vindt plaats buiten de begrenzing van het bestaande hoogspanningsstation. Dit betreft het gebied ten oosten van het hoogspanningsstation.

Het hoogspanningsstation is in de huidige situatie geen geluidzoneringsplichtige inrichting. Conform onderdeel D van bijlage 1 bij het Besluit omgevingsrecht worden *'transformatorstations, met niet in een gesloten gebouw ondergebrachte transformatoren, met een maximaal gelijktijdig in te schakelen elektrisch vermogen van 200 MVA of meer'* gezien als inrichtingen die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken. Er is in de huidige situatie sprake van 113 MVA gelijktijdig in te schakelen vermogen van transformatoren die niet in een gesloten gebouw zijn ondergebracht.

Met dit inpassingsplan wordt een vergroting van een inrichting welke mogelijk geluidhinder kan veroorzaken mogelijk gemaakt. Na uitbreiding van het hoogspanningsstation is wel sprake van een geluidzoneringsplichtige inrichting. Voor een geluidzoneringsplichtige inrichting moet conform artikel 40 van de Wet geluidhinder een geluidzone worden vastgelegd.

Middels de geluidzone rondom het hoogspanningsstation wordt de maximale geluidbelasting vanwege het hoogspanningsstation vastgelegd. Ook wordt met de geluidzone voorkomen dat er realisatie van nieuwe woningen of andere geluidgevoelige objecten als bedoeld in de Wet geluidhinder plaatsvindt in de directe nabijheid van het hoogspanningsstation.

Omdat in de huidige situatie het hoogspanningsstation geen geluidzoneringsplichtige inrichting is, staat de onderliggende Beheersverordening Joure, Langweer, Nijehaske, Oudehaske en het Buitengebied geen geluidzoneringsplichtige inrichtingen toe en is nog geen geluidzone rondom het station vastgelegd. Om het hoogspanningsstation zijnde een geluidzoneringsplichtige inrichting op een correcte wijze juridisch planologisch mogelijk te maken is het gehele hoogspanningsstation Oudehaske onderdeel van dit inpassingsplan. Ook de geluidzone rondom het hoogspanningsstation (zie ook paragraaf 5.4) maakt onderdeel uit van het plangebied van dit inpassingsplan.

5 Omgevingsaspecten

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk volgt de verantwoording voor de uitvoering van het project Netversterking Marnezijl – Oudehaske aan de hand van de relevante omgevingsaspecten. Als eerste komt de vormvrije m.e.r.-beoordeling aan bod. Vervolgens komen achtereenvolgens de volgende thema's aan bod:

- Milieuzonering
- Geluid
- Magneetvelden
- Archeologie
- Water
- Ecologie
- Landschap
- Bodem
- Niet gesprongen explosieven
- Luchtkwaliteit
- Externe veiligheid

Per thema wordt kort ingegaan op het relevante beleid. Daarna volgt een samenvattende conclusie van de uitgevoerde onderzoeken. De volledige onderzoeksrapportages zijn als bijlage bij deze toelichting gevoegd.

5.2 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

De milieueffectrapportage (m.e.r.) is een instrument om bij besluitvorming over activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu het milieubelang een volwaardige plaats te geven. Er is een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd voor het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding. Conform het Besluit milieueffectrapportage is voor het hoogspanningsstation een vormvrije m.e.r.-beoordeling niet nodig.

Uit de vormvrije m.e.r.-beoordelingsnotitie⁵ die is opgesteld voor het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding blijkt dat er geen onevenredige nadelige milieueffecten optreden voor de aanpassingen van het kabeltracé Marnezijl-Oudehaske. Het bevoegd gezag heeft besloten dat er geen aanleiding is voor het opstellen van een milieueffectrapportage voor de besluitvorming over het inpassingsplan netversterking Marnezijl-Oudehaske.

Eventuele effecten van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen Marnezijl en Oudehaske treden namelijk alleen op in de aanlegfase. In de operationele fase treden geen effecten op. Het kabeltracé heeft een lengte van ongeveer 30 kilometer. Aanleg vindt plaats via open ontgraving en boringen. Daar waar aanleg met open sleuven niet mogelijk of niet wenselijk is zal aanleg door een gestuurde boring plaatsvinden; dit is voor circa 13 kilometer van het tracé het geval. Bijvoorbeeld kruisingen met (water)wegen, waterkeringen en (buis)leidingen worden met een gestuurde boring aangelegd. Om effecten op het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN) te voorkomen worden ook de passages van het NNN met een gestuurde boring aangelegd.

Met de volgende verplicht te treffen maatregelen worden effecten voorkomen of beperkt:

- Vrijkomende grond welke niet meer wordt toegepast of toepasbaar is en moet worden afgevoerd, wordt behandeld conform de eisen uit het Besluit bodemkwaliteit.

⁵ Vormvrije m.e.r.-beoordelingsnotitie netversterking Marnezijl-Oudehaske, Pondera Consult, 14 december 2017

- Overtreding van verbodsbepalingen met betrekking tot broedvogels en amfibieën (Poelkikker en Heikikker) kunnen met maatregelen met zekerheid voorkomen worden. Voor broedvogels gaat het om het uitvoeren van werkzaamheden buiten het broedseizoen, inspecteren van struiken op broedgevallen, en het verwijderen van opgaande vegetatie. Voor Poelkikker en Heikikker zal in 2018 zal het gebied (km 132 tot km 140) nader onderzocht worden om de exacte populaties in kaart te brengen. Eventuele maatregelen bestaan uit het uitvoeren van graafwerkzaamheden wanneer de dieren zich buiten de berm/landhabitat bevinden, het controleren van aanwezigheid van deze soorten bij in- en uittredepunten van gestuurde boringen en het afzetten van werklocaties met een amfibieënscherm.

Voor de aanleg in open ontgraving en bij in- en uittrede punten van boringen is bronbemaling nodig, deze bemaling is tijdelijk en begrensd. Bemaling wordt met het betreffende bevoegd gezag (Wetterskip en RWS) afgestemd.

5.3 Milieuzonering

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening is een scheiding tussen milieubelastende activiteiten en milieugevoelige objecten wenselijk. Op deze manier wordt enerzijds hinder en gevaar op gevoelige functies, zoals woningen, voorkomen of zoveel mogelijk beperkt, en anderzijds wordt voldoende zekerheid geboden aan bedrijven, zodat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

De brochure 'Bedrijven en milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG) uit het jaar 2009 geeft een advies over richtafstanden. Uitsluitend de richtafstanden voor geluid en gevaar zijn relevant voor dit project. Voor elektriciteitsdistributiebedrijven met een transformatorvermogen is een onderscheid gemaakt naar vermogen (de SBI-2008 codes 35 C1 t/m C5).

Voor elektriciteitsdistributiebedrijven met een transformatorvermogen tussen de 200 en 1000 MVA (SBI-2008 35 C4) wordt een richtafstand van 300 meter voor het aspect geluid en 50 meter voor het aspect gevaar geadviseerd. Bij een transformatorvermogen groter dan 1000 MVA (SBI-2008 C5) wordt een richtafstand van 500 meter voor het aspect geluid en 50 meter voor het aspect gevaar geadviseerd. Van de VNG-richtlijnen kan worden afgeweken als een goede ruimtelijke ordening blijft geborgd.

Het hoogspanningsstation heeft na de uitbreiding een vermogen tussen de 200 en 1000 MVA. De dichtstbijzijnde gevoelige functies (woningen) bevinden zich op een afstand van minder dan 50 meter van het hoogspanningsstation. De uitbreiding van het hoogspanningsstation vindt echter plaats op meer dan 50 meter van de omliggende woningen.

Dat er bij het hoogspanningsstation, na uitbreiding, ondanks het niet voldoen aan de VNG-richtlijnen sprake is van een goede ruimtelijke ordening wordt op basis van verschillende onderzoeken aangetoond. Op het aspect geluid wordt in paragraaf 5.4 nader ingegaan. Op het aspect magneetvelden wordt in paragraaf 5.5 ingegaan en op het aspect externe veiligheid in paragraaf 5.13.

5.4 Geluid

5.4.1 Beleid en regelgeving

Hoogspanningsstation Oudehaske is een geluidzoneringsplichtige inrichting. Het maximaal gelijktijdig in te schakelen elektrisch vermogen van de transformatoren op het hoogspanningsstation bedraagt bij elkaar meer dan 200 MVA. Hiermee valt het hoogspanningsstation in categorie 20.1b van onderdeel C van bijlage I van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Conform onderdeel D van bijlage I bij het Bor moet het hoogspanningsstation worden gezien als een inrichting die in belangrijke mate geluidhinder kan veroorzaken. De bepalingen uit de Wet geluidhinder zijn van toepassing op het hoogspanningsstation. Om te voorkomen dat er nieuwe geluidgevoelige functies worden gerealiseerd in de nabijheid van het hoogspanningsstation, moet het hoogspanningsstation conform artikel 41 van de Wet geluidhinder worden voorzien van een geluidzone. Buiten deze geluidzone mag de geluidbelasting vanwege het hoogspanningsstation niet meer dan 50 dB(A) bedragen.

5.4.2 Effecten van het project

Er zijn geluidonderzoeken uitgevoerd voor de geluidssituatie rondom het hoogspanningsstation^{6,7,8}. Uit de onderzoeken blijkt dat ten gevolge van het hoogspanningsstation ter plaatse van de nabij gelegen woningen etmaalwaarden kunnen optreden van ten hoogste 48 dB(A). Hierbij is reeds rekening gehouden met een toeslag van 5 dB voor het mogelijk tonale karakter van het geluid. De verwachte etmaalwaarden voldoen aan de streefwaarde op grond van de gebiedstypering. Tevens wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde op grond van de Wet geluidhinder.

Gelet op het feit dat het buiten opgestelde gelijktijdig in te schakelen vermogen van de transformatoren op het hoogspanningsstation na uitbreiding meer dan 200 MVA bedraagt, geldt een zoneringsplicht. Het terrein van het hoogspanningsstation is voorzien van een geluidzone conform het voorstel voor de zonegrens in het geluidrapport (zie ook Figuur 5). Ter plaatse van de zonegrens bedraagt het geluidsniveau als gevolg van het hoogspanningsstation ten hoogste 50dB(A). Binnen de zonegrens bevinden zich geen woningen of andere geluidgevoelige bestemmingen.

⁶ Onderzoek naar de geluidsniveaus in de omgeving ten gevolge van het transformatorstation van TenneT te Oudehaske (gemeente Heerenveen) – Consequenties uitbreiding (F 21226-1-RA), Peutz, 1 november 2017

⁷ Onderzoek naar de geluidsniveaus in de omgeving ten gevolge van het transformatorstation van Liander te Oudehaske (gemeente Heerenveen) – Consequenties uitbreiding en wijzigingen (F21284-1-RA), Peutz, 1 november 2017

⁸ Transformatorstation Oudehaske - voorstel zonegrens Wet geluidhinder (F 21226-2-RA), Peutz, 1 november 2017

Figuur 5: Voorgestelde geluidzone

Bron: Peutz

Enkele malen per jaar kunnen overdag, als gevolg van het schakelen met vermogensschakelaars piekgeluiden met een maximaal geluidsniveau van 75dB(A) optreden. Hierbij blijft het aantal malen per etmaal beperkt tot 1 à 2. Gelet op het geringe aantal malen van optreden wordt dit toelaatbaar geacht. Deze piekgeluiden treden ook in de bestaande situatie reeds op.

Op grond van de conclusies van het onderzoek kan worden gesteld dat er sprake is van een aanvaardbare situatie. De bij de woningen optredende geluidsniveaus als gevolg van het hoogspanningsstation worden aanvaardbaar geacht.

5.5 Magneetvelden

In 2005 heeft het voormalige ministerie van Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM), thans ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, een advies over hoogspanningslijnen en hun magneetveld uitgebracht aan gemeenten en beheerders van het hoogspanningsnet⁹ (zie ook 3.2.4). Dit advies is niet van toepassing op transformatorstations en ondergrondse hoogspanningslijnen. Niettemin wordt hier, voor dit project, aandacht aan dit onderwerp besteed.

Het advies is gebaseerd op de beschikbare wetenschappelijke informatie en het voorzorgbeginsel, en is van toepassing bij vaststelling van inpassingsplannen en bestemmingsplannen van de tracés van bovengrondse hoogspanningslijnen. Het advies is om zo veel als redelijkerwijs mogelijk is, te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen (0-15 jaar) langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microTesla (de magneetveldzone). Het gaat hierbij om woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen (aangeduid als: gevoelige bestemmingen). Op vier november 2008 heeft de minister van VROM een brief (DGM/2008105664) ter verduidelijking van het eerdere advies over hoogspanningslijnen naar gemeenten, provincies en netbeheerders gestuurd. In de brief wordt het eerdere advies bevestigd en wordt een toelichting gegeven op een aantal begrippen.

Het advies is gericht op nieuwe situaties of wijzigingen van bestaande situaties. Het advies geldt niet voor (ongewijzigde) bestaande situaties omdat de gezondheidseffecten onzeker zijn en maatregelen in bestaande situaties maatschappelijk vaak grote gevolgen hebben. Daardoor is ook het effect van ingrijpende en dure maatregelen onzeker. Daar staat tegenover dat in nieuwe situaties vaak veel meer keuzemogelijkheden aanwezig zijn en dat preventie aanzienlijk goedkoper

⁹ Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen (SAS/2005183118), Ministerie van VROM, 3 oktober 2005

kan zijn dan sanering. Het advies is een aanzienlijke verscherping van de internationaal geldende normen ter bescherming van de mens tegen vastgestelde mogelijke effecten van het magneetveld.

In het beleidsadvies staat dat het alleen van toepassing is op bovengrondse hoogspanningsverbindingen en dus niet op ondergrondse hoogspanningsverbindingen. Daarbij komt dat uit vergelijkbare projecten is gebleken dat bij ondergrondse hoogspanningsverbindingen op een afstand van in ieder geval meer dan 15 meter (horizontaal of verticaal) geen sprake meer is van overschrijding van de waarde van 0,4 microTesla. Voor dit inpassingsplan geldt dat zich binnen een zone van 15 meter vanaf weerszijde van de verbinding geen gevoelige bestemmingen zijn gelegen.

5.6 Archeologie

5.6.1 Beleid en regelgeving

In de Erfgoedwet, die op 1 juli 2016 in werking is getreden en waarin zes wetten en regelingen (waaronder de Monumentenwet 1988) zijn gebundeld, is de bescherming van het archeologisch erfgoed geregeld. Deze wet verplicht om bij de bestemming van de in het inpassingsplan begrepen gronden, rekening te houden met de in de bodem aanwezige, dan wel te verwachten archeologische waarden.

Archeologische waarden zijn in Nederland veelal onzichtbaar, aangezien ze grotendeels verborgen liggen in de bodem. Hierdoor zijn ze niet eenvoudig te karteren. Voor de onbekende waarden heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) opgesteld. Voor de bekende waarden is de Archeologische Monumentkaart (AMK) opgesteld. Bij bodemverstoringen dient getoetst te worden of de archeologische waarden niet verstoord of beschadigd worden.

5.6.2 Effecten van het project

Hoogspanningsstation Oudehaske

Voor de uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske is archeologisch onderzoek verricht¹⁰. Ter plekke van het hoogspanningsstation is de bodem hoogstwaarschijnlijk verstoord. De kans op het aantreffen van archeologische resten wordt derhalve klein geacht. De uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske kan zonder archeologisch voorbehoud worden gerealiseerd.

Ondergrondse hoogspanningsverbinding

Voor de verruiming aan het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding is archeologisch onderzoek verricht¹¹. Uit het onderzoek blijkt dat het onwaarschijnlijk is dat er archeologische waarden aanwezig zijn ter plaatse van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding. De archeologische verwachtingswaarde is laag, de ondergrondse hoogspanningsverbinding kan dan ook zonder archeologisch voorbehoud worden gerealiseerd.

5.7 Water

Ten behoeve van het voorliggende inpassingsplan heeft afstemming met het Wetterskip plaatsgevonden en is het watertoetsproces doorlopen. De watertoets is een belangrijk instrument bij het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de ruimte. De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. In deze paragraaf zijn de relevante waterhuishoudkundige aspecten beschreven.

Watercompensatie

Door de uitbreiding van het hoogspanningsstation neemt de hoeveelheid verhard oppervlak ter plaatse van het hoogspanningsstation toe met 2.135 m². Voor de toename aan verharding geldt een compensatienorm van 10%. Vanwege de toename aan verharding dient dus 214 m² nieuw oppervlaktewater gerealiseerd worden.

Onderdeel van het de uitbreiding van het hoogspanningsstation is het dempen van oppervlaktewater. Hiervoor is een watervergunning nodig. De demping betreft een oppervlakte van

¹⁰ Bureauonderzoek archeologie uitbreiding TenneT station Oudehaske, Sweco, 11 december 2017

¹¹ Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen, verkennende fase, Sweco archeologische rapporten 2122, Sweco, 24 oktober 2017

300 m². Dempingen van oppervlaktewater moeten volledig worden gecompenseerd in hetzelfde peilgebied.

Voor de compensatie vanwege de toename aan verharding en de demping van oppervlaktewater dient dus 514 m² nieuw wateroppervlak te worden gerealiseerd. Het plan voorziet in circa 800 m² nieuw oppervlaktewater naast het hoogspanningsstation. Hiermee voldoet het plan (ruimschoots) aan de compensatienorm van het Wetterskip.

Waterkeringen

De uitbreiding van het hoogspanningsstation heeft geen invloed op waterkeringen. In de directe nabijheid van het hoogspanningsstation bevinden zich op basis van de leggerkaart van het Wetterskip¹² namelijk geen primaire-, regionale- en lokale waterkeringen.

Watergangen

In de directe nabijheid van het hoogspanningsstation bevinden zich een hoofdwatgang, schouwwatgang en overige wateren. Om de uitbreiding van het hoogspanningsstation landschappelijk inpasbaar te maken wordt de oever van de hoofdwatgang aan de zijde van het hoogspanningsstation aangepast. Het onderhoud van de hoofdwatgang vindt plaats vanaf de Duitslanddreef. Ook in de toekomst kan het onderhoud vanaf de Duitslanddreef plaats vinden. De schouwwatgang komt door de uitbreiding van het hoogspanningsstation gedeeltelijk te vervallen. Het oppervlak aan water dat gedempt wordt, wordt volledig gecompenseerd door het graven van nieuw oppervlaktewater.

Peilverschuiving

Onderdeel van het plan is een verschuiving van het waterpeil. Het verschuiven van het waterpeil is benodigd vanwege de aanpassingen die plaatsvinden aan de bestaande watergangen. Het peil van een van de schouwwatergangen wordt verschoven zodat sprake naast het hoogspanningsstation sprake is van een peil van -1,30 meter NAP in plaats van -2,40 meter NAP.

Waterkwaliteit

Als gevolg van de uitbreiding van het hoogspanningsstation zal de waterkwaliteit niet negatief worden beïnvloed. Er komen bij het hoogspanningsstation geen milieubelastende stoffen vrij die in het oppervlaktewater terecht kunnen komen.

Ondergrondse hoogspanningsverbinding

Voor het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding heeft in het kader van het eerder vastgestelde inpassingsplan Windpark Fryslân afstemming plaatsgevonden met het Wetterskip.

Gezien de tijdsduur en omvang van de werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbinding heeft het aanleggen van deze verbinding naar verwachting geen negatieve effecten op het grondwater, de hoeveelheid en de grondwaterkwaliteit. Er zal naar verwachting geen zetting van de bodem optreden, aangezien de berm uit zand is opgebouwd. Een effect op verzilting en zetting als gevolg van de bemalingen zal dan ook verwaarloosbaar zijn. Ook voor het oppervlaktewater geldt dat er geen effecten optreden. Het tracé kruist enkele regionale keringen, waarbij wordt uitgegaan van het toepassen van (gestuurde) HDD-boringen. Zolang de werkzaamheden buiten de beschermingszone van de keringen (o.b.v. leggerkaart van het Wetterskip) plaatsvindt zijn effecten op waterkeringen (en watergangen) eveneens niet aan de orde.

Meldingen en vergunningen

Voor alle activiteiten en werkzaamheden in en nabij het watersysteem, die in het kader van het onderhavige inpassingsplan worden uitgevoerd, is/wordt een melding gedaan en/of een vergunning aangevraagd bij Wetterskip Fryslân.

¹² Leggerkaart: onderhoudsplicht en onderhoudseisen, Wetterskip Fryslân, <https://www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/leggerkaart>

5.8 Ecologie

5.8.1 Beleid en regelgeving

Ontwikkelingen kunnen effect hebben op beschermde natuurwaarden. Dit betreft potentiële effecten op vogel- en vleermuissoorten, maar ook effecten op beschermde natuurgebieden zijn mogelijk. Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht is. De Wet natuurbescherming bevat alle regels voor de bescherming van zowel soorten als natuurgebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de mogelijke effecten van het project op de beschermde natuurwaarden.

Soortenbescherming

De bescherming van in het wild voorkomende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. De Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn zijn voor Nederland geïmplementeerd in deze wet. Op grond van de Wet natuurbescherming gelden diverse verbodsbepalingen, zoals het doden van specifiek aangewezen vogel- en vleermuissoorten.

Natura 2000 gebieden

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Deze gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. In Nederland zijn deze richtlijnen geïmplementeerd in de Wet natuurbescherming. Nederland heeft ruim 160 Natura 2000-gebieden, waaronder het IJsselmeer en de Waddenzee. Per gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgelegd voor de soorten waarvoor het gebied een belangrijke functie heeft. Activiteiten in Natura 2000-gebieden zijn alleen toegestaan als significant negatieve effecten op de gestelde instandhoudingsdoelstellingen zijn uitgesloten, of als een afweging heeft plaatsgevonden over alternatieven, dwingende redenen van groot openbaar belang en de inzet van compenserende maatregelen. In de passende beoordeling worden de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen bepaald. Daarbij dient ook een eventuele externe werking van een initiatief op nabijgelegen Natura 2000-gebieden te worden bepaald. De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn bieden een juridisch kader dat verzekert dat menselijke activiteiten worden ondernomen op een wijze die de integriteit van Natura 2000-gebieden niet negatief beïnvloedt.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Wanneer (kleine) natuurgebieden en de daarin voorkomende soorten geïsoleerd komen te liggen, bijvoorbeeld door bebouwing en infrastructuur, bestaat het risico dat soorten niet kunnen overleven en het natuurgebied zijn waarde verliest. Door het aaneenschakelen van natuurgebieden wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen van deze achteruitgang van natuur en biodiversiteit (veelheid van soorten). Provincies wijzen de NNN-gebieden aan en deze worden op hun beurt vastgelegd in ruimtelijke plannen van de gemeenten. De ecologische hoofdstructuur is planologisch beschermd met het 'nee, tenzij'-principe. Nieuwe ontwikkelingen zijn niet toegestaan als zij het gebied aantasten, tenzij er geen alternatieven zijn en de ontwikkeling van groot openbaar belang is. Schadelijke effecten op de natuur dienen te worden gecompenseerd.

5.8.2 Effecten van het project

Voor zowel hoogspanningsstation Oudehaske als het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding is inzichtelijk gemaakt wat de mogelijke (negatieve) effecten van het project op de beschermde natuurwaarden zijn. Hierbij zijn ook maatregelen beschreven die getroffen kunnen worden om deze effecten tegen te gaan. De daadwerkelijk te treffen maatregelen zijn geborgd in de Wet natuurbescherming.

Hoogspanningsstation Oudehaske

Voor de uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske is ecologisch onderzoek uitgevoerd. Er is afzonderlijk onderzoek uitgevoerd voor het noordelijk en zuidelijk deel van het hoogspanningsstation. De onderzoeken voor het hoogspanningsstation richten zich hoofdzakelijk op de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming.

Het hoogspanningsstation bevindt zich op circa vier kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied. Negatieve effecten ten gevolge van de uitbreiding van het hoogspanningsstation op het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied zijn vanwege deze afstand niet te verwachten. Naast het hoogspanningsstation bevindt zich een ecologische verbindingzone die onderdeel is van Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Noordelijk deel

Voor het noordelijk deel van het hoogspanningsstation is een quickscan flora en fauna uitgevoerd¹³. Uit het onderzoek blijkt dat de volgende soorten vogels zijn waargenomen: merel, zwarte kraai, kauw en buizerd. Ook zijn andere algemene vogelsoorten te verwachten.

Tijdens het broedseizoen kunnen de werkzaamheden aan het hoogspanningsstation negatieve effecten hebben op algemene broedvogels in de omgeving. Nesten van algemene broedvogels kunnen verloren gaan indien er werkzaamheden in de directe omgeving van de nesten plaatsvinden. Effecten op algemene broedvogels kunnen niet worden uitgesloten.

Door de ruimtelijke ingrepen met machines kunnen daarnaast ook verblijfplaatsen van algemene kleine zoogdieren verstoord of vernietigd worden, of individuen worden verwond of gedood. Effecten op kleine grondgebonden zoogdieren zijn niet uitgesloten.

Om overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming te voorkomen en een gunstige staat van instandhouding te voorkomen zijn mitigerende maatregelen nodig. In het onderzoeksrapport zijn de volgende maatregelen beschreven:

Algemeen:

- Voer de werkzaamheden bij daglicht uit. Dit voorkomt dat eventuele aanwezige vleermuizen lichthinder ondervinden tijdens het foerageren/migreren. Voor de aan te brengen verlichting verdient het de aanbeveling om er rekening mee te houden dat deze vleermuisvriendelijk is. Dit kan door gebruik te maken van amber of roodkleurig licht;
- Werk bij alle werkzaamheden rustig één kant op om het voor dieren mogelijk te maken de werkzaamheden te ontvluchten;
- Let vanuit de algemene zorgplicht continu op aanwezigheid van al dan niet beschermde planten en dieren tijdens de werkzaamheden.

Vogels (indien de werkzaamheden uitgesteld worden tot het voorjaar):

- Voorkom altijd schade aan broedvogels. Werk zoveel mogelijk buiten het broedseizoen (indicatief buiten half maart-half juli). Sommige vogels hebben een afwijkende broedperiode.
- Werk alleen in het broedseizoen als hierbij geen broedvogels worden gestoord of nesten worden aangetast. Dit kan bewerkstelligd worden op de volgende manieren:
- De werkzaamheden voor het broedseizoen beginnen en voort te zetten zonder onderbreking.
- Indien toch nesten worden aangetroffen mogen er binnen een afstand van 40 meter rondom de nesten geen werkzaamheden plaatsvinden. Op deze locaties kunnen de werkzaamheden na het broedseizoen worden voortgezet. Buiten het broedseizoen dienen werkzaamheden binnen een afstand van 40 meter rondom het nest zo snel mogelijk te worden uitgevoerd.

Als gevolg van het toepassen van de hiervoor beschreven maatregelen zal overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden voorkomen. Voor de algemeen voorkomende soorten zoogdieren geldt ook een provinciale vrijstelling. Dit betekent dat er voor de uitvoering van het project geen ontheffing van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming nodig is.

Zuidelijk deel

Ook voor het zuidelijk deel van het hoogspanningsstation is een quickscan flora en fauna uitgevoerd¹⁴.

Uit onderzoek blijkt dat er diverse algemene beschermde soorten aanwezig zijn. Het gaat om soorten vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en meervleermuis) en broedvogels met niet jaarrond beschermde nesten (algemeen voorkomende soorten als houtduif en vink). Het betreft soorten waarvoor de provincie Friesland een vrijstelling heeft afgegeven in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt de algemene zorgplicht uit de Wet natuurbescherming. De vleermuizen en broedvogels ondervinden mogelijk negatieve effecten als gevolg van de uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske. Door mitigerende maatregelen kunnen de negatieve effecten voor de soorten worden voorkomen.

¹³ Soortenbeschermingstoets Uitbreiding Transformatorstation Oudehaske, Arcadis, 20 juli 2017

¹⁴ Flora en fauna quickscan uitbreiding onderstation Oudehaske, Royal HaskoningDHV, 6 juni 2017

Voor vleermuizen gelden de volgende maatregelen:

- 's Nachts geen bouwlampen op het terrein laten branden;
- Bij werkzaamheden in de schemering en avonduren in het zomerseizoen (maart – begin november) waarbij verlichting gevoerd moet worden, moeten de lampen zodanig geplaatst worden dat er zo weinig mogelijk verstrooiing naar buiten het werkgebied of naar boven is. Hiervoor kan verlichting op lage palen, met naar beneden gerichte armaturen worden gebruikt. Bovendien is het wenselijk om geen fel licht te gebruiken, liefst zacht amberkleurig licht. Hieraan blijken vleermuizen zich namelijk het minst te storen.

Het verstoren van broedvogels is te voorkomen door:

- Buiten het broedseizoen te werken, en/of;
- Te zorgen dat buiten de verstoringsafstand van de broedgevallen gewerkt wordt, en/of;
- Voorafgaand aan het broedseizoen de broedbiotoop voor vogels ongeschikt te maken door bijvoorbeeld oeverruigtes te maaien en bomen en struweel te kappen en dit gedurende het broedseizoen kort te houden, en/of;
- De werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen te laten beginnen en in een – voor zover mogelijk – constante intensiteit te laten doorgaan gedurende het broedseizoen. Het grote voordeel van deze methode is, dat de verstoringsafstand "automatisch" bepaald wordt: vogels zullen uit eigen beweging een nestplaats kiezen buiten hun specifieke verstoringsafstand. Nadeel is dat de constante intensiteit lastig te realiseren is.

Wanneer de beschreven mitigerende maatregelen worden opgevolgd, zijn negatieve effecten op de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten uitgesloten. Er is dan geen sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het verkrijgen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is dan niet noodzakelijk.

Natuurnetwerk Nederland

De uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske is deels gelegen binnen Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het oostelijk deel, waar voor de werkzaamheden een tijdelijke werkweg is voorzien, kruist een natte ecologische verbindingzone. Het natuurtype van deze natte verbinding is zoete plas. Zoete plassen zijn grote en kleine wateren met voedselrijk, vrij helder, vrijwel stilstaand water. In zoete plassen groeien waterplanten en vindt verlanding vanaf de kant plaats. Zoete plassen zijn nationaal van grote betekenis als leefgebied voor otter, vissen zoals paling, vetje, kroeskarper, kwabaal, winde, ruisvoorn, snoek en zeelt, libellen en kokerjuffers, zoals groene glanzemaker, plasrombout, en waterplanten zoals langstelig fonteinkruid en watertentiaan.

De betreffende zoete plas is onderdeel van een ecologische verbindingzone. Ecologische verbindingzones koppelen afzonderlijke natuurgebieden aan elkaar, waardoor kwetsbare dier- en plantensoorten zich beter kunnen verspreiden.

Het realiseren van de tijdelijke werkweg, die via een brug of dam met duiker de ecologische verbindingzone kruist, leidt niet tot tijdelijke of permanente effecten op de ecologische verbindingzone. Na afronding van de werkzaamheden zal de brug of dam met duiker weer worden verwijderd. De situatie kan zich dan herstellen. Er is geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische verbindingzone. Compensatie is niet noodzakelijk.

Groenstrook naast het hoogspanningsstation

Naast het noordelijk en zuidelijk deel van het hoogspanningsstation worden in de groenstrook diverse waterstaatkundige werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van watercompensatie. Het betreft een waterpeilverhoging, het verwijderen van een stuw, het plaatsen van een stuw of duiker, het dempen van circa 95 meter watergang en het realiseren van een plas/drasstrook met plaatselijk struweel. Voor deze werkzaamheden is een quickscan ecologie uitgevoerd.

Ter plaatse van de locatie waar deze werkzaamheden worden uitgevoerd zijn algemeen voorkomende planten, amfibieën, grondgebonden zoogdieren en vogels aanwezig. Door het karakter van de watergangen en de bomenrij vormt de locatie geen geschikt leefgebied voor beschermde soorten. Er zijn geen beschermde vogelnesten aangetroffen. Ook beschermde vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet aangetroffen. Voor vleermuizen zijn ter plaatse geen vaste rust- of verblijfsplaatsen aangetroffen, ook zijn er geen vaste vliegroutes.

Ter plaatse komen in de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor. Het betreft echter enkel algemeen voorkomende soorten. Hiervoor geldt in de provincie Friesland een vrijstelling. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk. Verstoring van de algemeen voorkomende vogels kan voorkomen worden door te werken buiten het broedseizoen.

Conclusie hoogspanningsstation

De uitbreiding van het hoogspanningsstation heeft geen effect op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Het aanleggen van een tijdelijke dam met duiker of een brug ten behoeve van een werkweg heeft daarnaast geen effect op de werking van de ecologische verbindingzone, die onderdeel uitmaakt van Natuurnetwerk Nederland.

Voor de ter plaatse van het hoogspanningsstation aanwezige soorten, geldt dat als gevolg van het toepassen van de beschreven mitigerende maatregelen overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Dit betekent dat er voor de uitvoering van de werkzaamheden aan het hoogspanningsstation geen ontheffing van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming nodig is.

Ondergrondse hoogspanningsverbinding

Voor het kabeltracé is ecologisch onderzoek uitgevoerd¹⁵. Hieruit blijkt dat het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding geen Natura 2000-gebieden raakt. Het meest nabijgelegen wettelijk beschermde gebied, het Natura 2000-gebied Witte en Zwarte Brekken bevindt zich circa 300 meter afstand van het tracé. Gezien de aard van de werkzaamheden zijn er geen negatieve effecten te verwachten op dit Natura 2000 gebied.

Het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding ligt op sommige punten binnen de begrenzing van Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN). Directe effecten op NNN zijn echter op uit te sluiten. Op de locaties waar NNN wordt doorkruist wordt de kabel namelijk aangelegd middels een gestuurde boring. Hierdoor zijn er geen negatieve effecten te verwachten op NNN.

Op het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding komen geen beschermde plantensoorten voor.

Wel kunnen beschermde diersoorten voorkomen. Het betreft de nationaal beschermde soorten Bastaardkikker, Kleine Watersalamander, Bruine kikker en Gewone pad. Uit onderzoek blijkt dat het gehele tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding een geringe betekenis heeft voor deze algemene soorten amfibieën. De Europees beschermde soorten Poelkikker en Heikikker kunnen lokaal voorkomen tussen de kruising van het tracé met de Langweerder en de aftakking naar het hoogspanningsstation Oudehaske. Dit oostelijk deel van het tracé heeft mogelijk een geringe betekenis voor de Europees beschermde soorten poelkikker en heikikker in de vorm van landhabitat. Op het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding kunnen tevens zoogdieren voorkomen. Het betreft de soorten Mol en Ree. Soorten als Vos, Steenmarter, Bunzing, Haas, Konijn, Boomarter, Hermelijn en Otter kunnen incidenteel het plangebied aandoen.

De werkzaamheden voor het aanleggen van de ondergrondse hoogspanningsverbinding kunnen effecten hebben op de Poelkikker en Heikikker. Om dit te voorkomen kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd in de voortplantingsperiode waarin deze kikkersoorten zich in het water bevinden en niet op land. Aanleggen van de ondergrondse hoogspanningsverbinding door middel van een gestuurde boring kan plaatsvinden buiten de voortplantingsperiode indien uit controle van begin- en eindpunt blijkt dat de Poelkikker en Heikikker niet aanwezig zijn. Ook is het mogelijk om werklocaties af te zetten met een amfibieënscherm.

De werkzaamheden voor het aanleggen van de ondergrondse hoogspanningsverbinding kunnen daarnaast effecten hebben enkele amfibieën, kleine zoogdieren en muizensoorten. Voor deze soorten geldt vanuit de provincie Friesland een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, waarbij rekening gehouden dient te worden met de zorgplicht uit de Wet natuurbescherming. Hiertoe zijn diverse maatregelen mogelijk:

- Bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden moeten deze de gelegenheid krijgen te vluchten naar een nieuwe leefomgeving.
- Zorg voorafgaand aan de werkzaamheden dat het deel van de sloot waar de werkzaamheden zijn gepland is afgedamd met schotten en verwijder uit het afgesloten deel alle vissen door middel van een schepnet. De dieren moeten worden uitgezet aan de andere zijde van het schot in dezelfde watergang.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een ecologisch werkplan opgesteld te worden tezamen met een deskundig ecooloog.
- Bij gebruikmaking van kunstlicht, dient het kunstlicht zo afgesteld te zijn dat er zo min mogelijk verstoring optreedt, wat inhoudt dat het licht naar beneden gericht moet zijn en

¹⁵ Toetsing Wet natuurbescherming in verband met de voorgenomen aanleg van een 110 kV kabeltracé van Marnezijl naar Oudehaske (2017-103 SWNL0215239), Koeman en Bijkerk bv, 10 oktober 2017

daarbij alleen de werkplek en de directe omgeving verlicht. Het verlichten van met name de brede watergangen (breder dan 3 meter) dient te worden voorkomen.

Op het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding kunnen beschermde vogelsoorten voorkomen. Soorten als Graspieper, Wilde eend, Scholekster, Fitis, Tjiftjaf, Winterkoning, Vink en Merel kunnen zich in het gebied vestigen als broedvogel. Op het tracé zijn geen jaarrond beschermde nestplaatsen aangetroffen.

Indien de werkzaamheden voor het aanleggen van de ondergrondse hoogspanningsverbinding in het broedseizoen worden uitgevoerd kan verstoring van broedende vogels optreden of zelfs vernietiging van nesten en broedsels. Om dit te voorkomen kunnen maatregelen getroffen worden zoals het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen, inspectie op broedgevallen vlak voor het eventueel snoeien en kappen van opstanden. Ook kan voorafgaand aan het broedseizoen het gebied onaantrekkelijk worden gemaakt om te broeden door het verwijderen van vegetatie.

Conclusie hoogspanningsverbinding

In de directe omgeving van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding bevindt zich een Natura 2000-gebied. Ook doorkruist het tracé gebieden die behoren tot NNN. Het aanleggen van de ondergrondse hoogspanningsverbinding heeft echter geen negatief effect op het Natura 2000 gebied en de NNN-gebieden.

Op het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding komen verschillende (beschermde) diersoorten voor. Bij uitvoering van de werkzaamheden voor het realiseren van de ondergrondse hoogspanningsverbinding dient rekening te worden gehouden met verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming die gelden ten aanzien van broedvogels en amfibieën. Indien de werkzaamheden met inachtneming van eerdergenoemde maatregelen worden uitgevoerd wordt overtreding van verbodsbepalingen voorkomen en is een ontheffing van de Wet natuurbescherming niet nodig. Indien niet aan genoemde maatregelen kan worden voldaan is wel ontheffing van de Wet natuurbescherming benodigd.

5.9 Landschap

Voor de landschappelijke inpassing van de uitbreiding van het hoogspanningsstation is een landschapsplan opgesteld¹⁶. De uitbreiding van het hoogspanningsstation vindt plaats op een klein perceel grasland ten oosten van het bestaande hoogspanningsstation, dat zich geheel binnen een aanwezige houtwal bevindt. De uitbreiding van het hoogspanningsstation heeft door deze ligging geen effect op het landschappelijk hoofdpatroon en past binnen de aanwezige gebiedskarakteristiek. Het hoogspanningsstation is gelegen naast een natte ecologische verbindingzone, deze verbindingzone is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (zie ook 5.8.2).

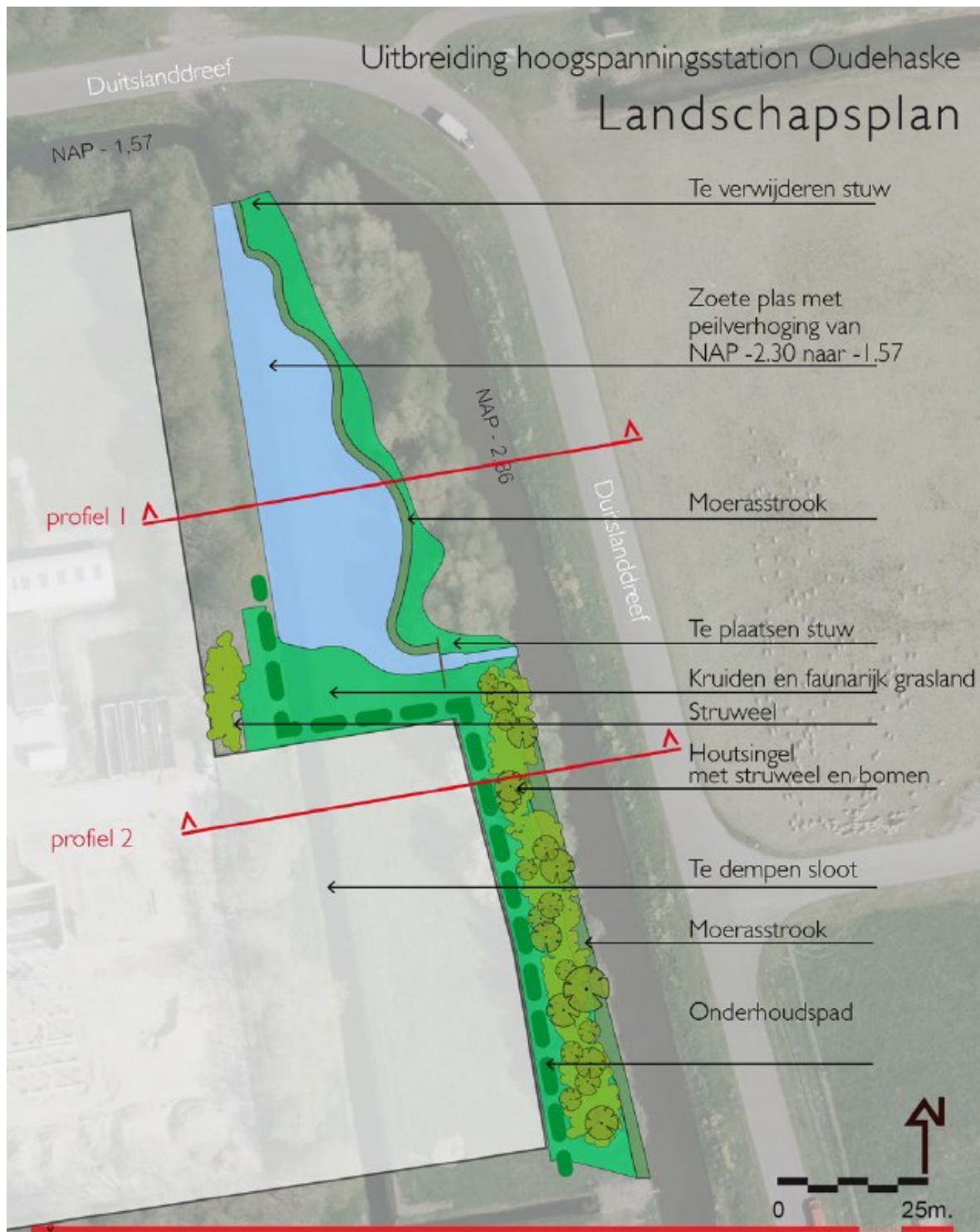
Om de uitbreiding van het hoogspanningsstation landschappelijk in te passen worden enkele inrichtingsmaatregelen getroffen die een functie vervullen voor landschap, natuur en water. Deze inrichtingsmaatregelen herstellen de ruimtelijke opbouw en verzachten de effecten van de uitbreiding van het hoogspanningsstation op de natuur en het landschap.

Het betreft:

1. het herstellen van de schade aan de natte ecologische verbindingzone en de houtwal;
2. het vernatten van het graslandperceel door verschuiving van de begrenzing van het waterpeil;
3. het realiseren van meer oppervlaktewater als compensatie voor de gebouwen en verhardingen op de uitbreiding van het station.

In Figuur 6 zijn de maatregelen uit het landschapsplan weergegeven.

¹⁶ Landschapsplan uitbreiding hoogspanningsstation Oudehaske, Jhon van Veelen en Royal HaskoningDHV, 10 december 2017

Figuur 6: Landschapsplan

Bron: Jhon van Veelen en Royal HaskoningDHV

Voor zover hiervoor genoemde maatregelen planologisch niet mogelijk zijn op grond van de vigerende beheersverordening zijn deze met het onderhavige inpassingsplan mogelijk gemaakt.

5.10 Bodem

Voor de gronden waarop de uitbreiding van het hoogspanningsstation is voorzien en de gronden van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding zijn verkennende bodemonderzoeken verricht.

Hoogspanningsstation Oudehaske

Voor het gedeelte van het hoogspanningsstation waar nieuwe bodemingrepen worden zijn, is verkennend bodemonderzoek verricht. Er is afzonderlijk onderzoek uitgevoerd voor het noordelijk¹⁷ en zuidelijk¹⁸ deel van het hoogspanningsstation.

Noordelijk deel

Op het maaiveld en in het opgeboorde materiaal zijn geen asbestverdachte materialen aangetroffen. In de opgeboorde grond zijn geen bijzonderheden aangetroffen. Uit de analyseresultaten blijkt dat de grond niet verontreinigd is met de onderzochte parameters. In de bodem is zintuigelijk geen asbest aangetoond. Analytisch is in de fijne fractie (< 20mm) 3,1 mg/kg ds. aan asbest aangetoond.

Uit de analyseresultaten blijkt dat het grondwater licht verontreinigd is met barium en naftaleen.

Gezien de relatief lage gehalten van verontreinigende stoffen en de toekomstige bestemming van de locatie is er echter geen aanleiding tot het verrichten van vervolgonderzoek met een aangepaste hypothese. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek behoeven ervan uit milieuhygiënisch oogpunt gezien geen beperkingen te worden gesteld aan het toekomstige gebruik van de locatie als hoogspanningsstation.

Zuidelijk deel

In de bodem zijn lichte verontreinigen waargenomen: het grondwater is plaatselijk licht verontreinigd met barium, xylenen, naftaleen en minerale olie. De lichte verontreinigingen vormen echter geen verhoogde risico's voor de volksgezondheid en/of het milieu. Vanuit milieuhygiënisch oogpunt is er geen belemmering voor de geplande uitbreiding van het hoogspanningsstation.

Ondergrondse hoogspanningsverbinding

Voor het aanleggen van de ondergrondse hoogspanningsverbinding pas in een later stadium (bij detail-engineering) bodemonderzoek uitgevoerd. Er wordt geen noemenswaardige bodemverontreiniging verwacht op het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding.

Een deel van het tracé bevindt zich in agrarische grond. In de agrarische percelen worden geen historische bodemverontreinigingen verwacht. De ondergrondse hoogspanningsverbinding ligt voor het grootste deel in de berm van de A7, ook daar worden geen historische bodemverontreinigingen verwacht. Wel kan de berm verontreinigd zijn doordat autoverkeer door verbranding van brandstof, slijtage van voertuigen en slijtage van het wegdek milieubelastende stoffen produceert. Verspreiding van die milieubelastende stoffen vindt deels plaats naar de atmosfeer (luchtverontreiniging) en deels via neerslag op het wegdek. Daarnaast komen door corrosie van het wegmeubilair milieubelastende stoffen vrij, die voor een deel op het wegdek terecht komen en voor een deel verwaaien (droge en natte verwaaiing) naar de naastgelegen berm. Door afstroming met regenwater komen deze verontreinigingen vanaf het wegdek in de naastgelegen berm terecht. Immobiele verontreinigingen hechten zich aan organische componenten in de bodem en accumuleren voornamelijk in de toplaag van de bodem. De meer mobiele verontreinigingen zullen zich minder goed aan de bodem hechten en kunnen daarom op langere termijn het grondwater bereiken. Op grond van berekeningen is die kans aanwezig voor zink, minerale olie en een aantal organische microverontreinigingen, maar het blijkt dat er hierdoor in het algemeen nauwelijks sprake is van verontreinigingen van het grondwater.

¹⁷ Verkennend bodem- en asbestonderzoek trafostation Oudehaske 220 te Oudehaske, VN-68576-1, Wiertsema & Partners, 13 september 2017

¹⁸ Verkennend bodemonderzoek verricht op trafostation Oudehaske 220 aan De Dolten 7 te Oudehaske, VN-68576-3, Wiertsema & Partners, 15 november 2017

5.11 Niet gesprongen explosieven

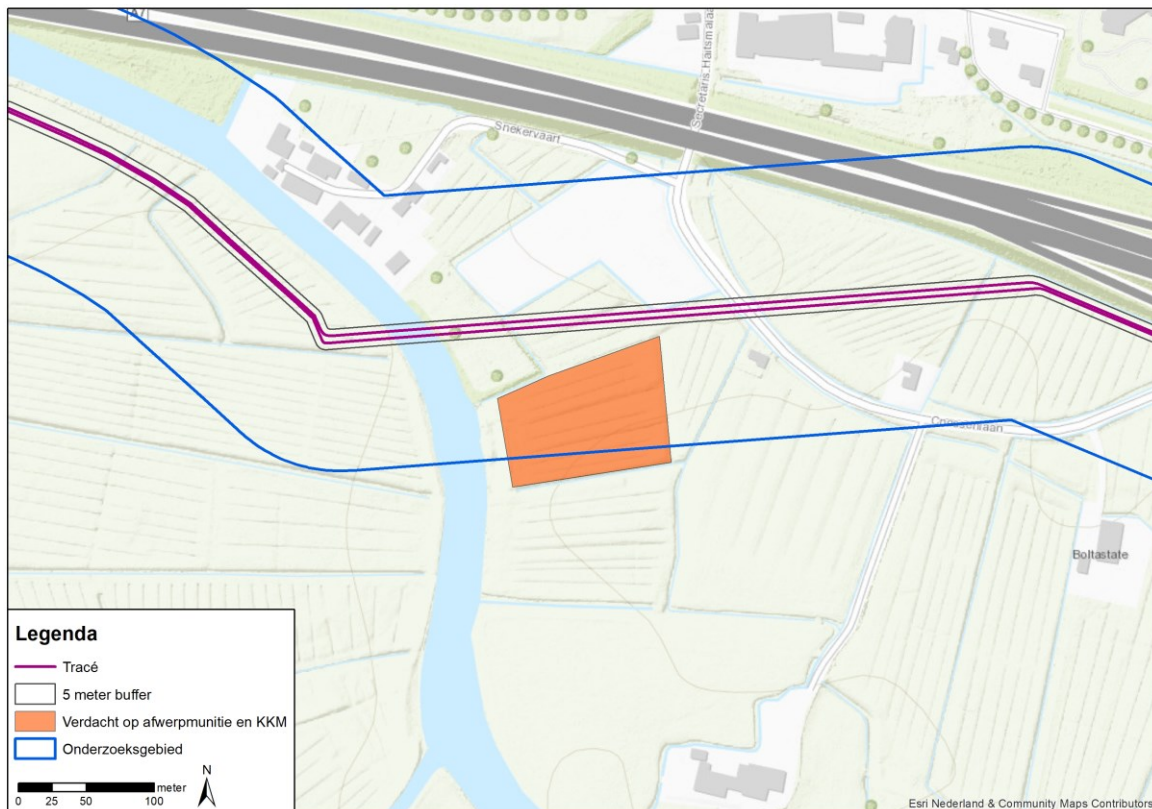
Voor zowel de gronden waarop de toevoegingen aan het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding worden gerealiseerd als de gronden ter plaatse van het hoogspanningsstation is vooronderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van conventionele explosieven verricht.

Hoogspanningsstation

Voor de gronden waarop hoogspanningsstation Oudehaske zich bevindt en de gronden waarop het hoogspanningsstation wordt uitgebreid kan op basis van een tweetal onderzoeken^{19 20} worden geconcludeerd dat er geen relevante indicaties zijn gevonden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van conventionele explosieven in het onderzoeksgebied.

Ondergrondse hoogspanningsverbinding

Voor de gronden die onderdeel uitmaken van het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van conventionele explosieven²¹. Op basis van de onderzoeksresultaten is het onderzoeksgebied verdacht verklaard voor de aanwezigheid van conventionele explosieven of restanten van conventionele explosieven in de bodem. Voor het daadwerkelijke tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding geldt dit niet, volgens het boorplan valt het verdachte gebied niet binnen het tracé, zoals ook te zien in Figuur 7. Dit deel van het tracé behoort daarnaast niet tot het plangebied van het onderhavige inpassingsplan. Conventionele explosieven vormen dan ook geen bedreiging voor de uitvoerbaarheid van dit inpassingsplan.

Figuur 7: Tracé in relatie tot verdacht gebied aanwezigheid conventionele explosieven Bron: Bombs Away B.V.

¹⁹ Vooronderzoek Transformatorstation Oudehaske, AVG Explosieven Opsporing Nederland, 21 september 2017

²⁰ Indicatieonderzoek naar het risico op het aantreffen van Conventionele Explosieven in het onderzoeksgebied "Onderstation aan De Dolten 7 te Heerenveen (Oudehaske)", Explosive Clearance Group, 16 december 2014

²¹ Vooronderzoek Conventionele Explosieven KV-traject Marnezijl-Oudehaske Friesland (17P150), Bombs Away B.V., 31 oktober 2017.

5.12 Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (Wm). In titel 5.2 van de wet zijn de bepalingen ten behoeve van luchtkwaliteit opgenomen.

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wm in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en op welke wijze overschrijdingen van de luchtkwaliteit dienen te worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. De Minister van Infrastructuur en Milieu heeft overeenkomstig artikel 5.12 van de Wm het NSL vastgesteld. Op 1 augustus 2009 is het NSL vervolgens in werking getreden. Projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit, hoeven niet meer te worden getoetst aan de hiervoor geldende grenswaarden. De beoordelingscriteria of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)". In dit Besluit is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma, een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

Het inpassingsplan voorziet in toevoegingen aan het tracé van een ondergrondse hoogspanningsverbinding en uitbreiding van een hoogspanningsstation. Er worden geen ontwikkelingen toegelaten die leiden tot een substantiële toename van verkeer.

Enkel de werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbinding en de werkzaamheden ten behoeve van de uitbreiding van het hoogspanningsstation resulteren tijdelijk in extra verkeersbewegingen. Voor de werkzaamheden ten behoeve van het aanleggen van de ondergrondse hoogspanningsverbinding is een AERIUS berekening uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er geen sprake is van externe werking op Natura 2000-gebieden door emissies naar de lucht tijdens de aanlegfase²².

In de gebruiksfase is het hoogspanningsstation onbemand en vinden enkel verkeersbewegingen plaats door toezicht en onderhoud. Het hoogspanningsstation zelf produceert geen uitstoot. Het project beïnvloedt dan ook niet in betekenende mate de luchtkwaliteit in de zin van het Besluit nibm. Aan de wettelijke grenswaarden wordt daarmee voldaan.

5.13 Externe veiligheid

In het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden afstandsnormen gesteld met betrekking tot risicovolle inrichtingen. Hierbij is de relatie met risicogevoelige objecten in de omgeving van belang. De ondergrondse hoogspanningsverbinding en het hoogspanningsstation waarop dit inpassingsplan ziet zijn geen risicovolle inrichtingen, zoals bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

VNG-richtlijnen

In paragraaf 5.3 is aangegeven dat het hoogspanningsstation niet voldoet aan de door de VNG geadviseerde richtafstand van 50 meter voor het aspect veiligheid. Het dichtstbijzijnde perceel met een woonbestemming bevindt zich op minder dan 50 meter van de grens van het hoogspanningsstation. De richtafstand van 50 meter geldt echter alleen voor elektriciteitsdistributiebedrijven met een transformatorvermogen. De transformatoren op het hoogspanningsstation bevinden zich niet direct aan de rand van het hoogspanningsstation. De afstand van de transformatoren tot het dichtstbijzijnde perceel met een woonbestemming bedraagt ten minste 100 meter. De uitbreiding van het hoogspanningsstation is voorzien op meer dan 50 meter van de dichtstbijzijnde woning.

Risico's in de directe omgeving

In de directe omgeving van hoogspanningsstation Oudehaske bevinden zich volgens de Risicokaart twee overige inrichtingen waar met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt en twee inrichtingen waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn (BRZO-bedrijven). De eerste overige inrichting waar met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt betreft een afvalinzamelingsbedrijf ten

²² Vormvrije m.e.r.-beoordelingsnotitie netversterking Marnezijl-Oudehaske, Pondera Consult, 14 december 2017

oosten van het hoogspanningsstation. Voor deze inrichting geldt een risicoafstand van 0 meter. De tweede overige inrichting waar met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt betreft een ecopark ten noordoosten van het hoogspanningsstation. Voor deze inrichting geldt dat het groepsrisico verantwoord moet worden tot op een afstand van 211 meter van de grens van de inrichting. Het groepsrisico betreft de cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is. Het hoogspanningsstation bevindt zich binnen een afstand van 211 meter van deze inrichting. De uitbreiding van het hoogspanningsstation heeft echter geen invloed op het groepsrisico. Na de uitbreiding zijn er niet meer potentiële slachtoffers in het gebied dan in de huidige situatie.

De twee inrichtingen waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn bevinden zich ten zuidoosten van het hoogspanningsstation. Het betreft een transport en opslagbedrijf en een bedrijf dat bezig is met de vervaardiging van overige organische basischemicaliën. Voor deze inrichtingen geldt dat het groepsrisico verantwoord moet worden tot op een afstand van respectievelijk 3975 meter en 3037 meter vanaf de grens van de inrichting. Het hoogspanningsstation bevindt zich binnen deze afstanden. Ook hier geldt dat de uitbreiding van het hoogspanningsstation geen invloed heeft op het groepsrisico. Na de uitbreiding zijn er namelijk niet meer potentiële slachtoffers in het gebied dan in de huidige situatie.

5.14 Conclusie

In de voorgaande paragrafen is op basis van de beschikbare onderzoeken aangetoond dat het inpassingsplan uitgevoerd kan worden, zonder dat er onaanvaardbare negatieve effecten op de leefomgeving verwacht worden. De aspecten geluid, magneetvelden, archeologie, water, ecologie, landschap, bodem, luchtkwaliteit, niet gesprongen explosieven en externe veiligheid vormen geen belemmeringen voor het voorziene project. Het inpassingsplan voldoet daarmee aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening. Er is hiermee sprake van een uitvoerbaar inpassingsplan.

6 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.1 Raadpleging burgers en maatschappelijke organisaties

Burgers, maatschappelijke organisaties en andere overheden zijn op diverse wijzen betrokken bij de voorbereiding het inpassingsplan ten behoeve van de netversterking Marnezijl – Oudehaske.

6.2 Overleg met besturen en instanties

Vooroverleg

Overeenkomstig artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro) wordt bij de voorbereiding van het inpassingsplan overleg gevoerd met:

- Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Súdwest-Fryslân;
- Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente De Fryske Marren;
- Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerenveen;
- Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân;
- De hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Noord-Nederland;
- De Dijkgraaf van Wetterskip Fryslân;
- De directeur van ProRail Noord-Oost.

In het kader van het overleg op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is gevraagd om een reactie te geven op de Nota van Uitgangspunten voor het Inpassingsplan Netversterking Marnezijl - Oudehaske.

De volgende reacties zijn ontvangen:

- Gemeente De Fryske Marren;
- Wetterskip Fryslân;
- Gemeente Heerenveen.

Een samenvatting van de reacties en een reactie hierop van het bevoegd gezag is opgenomen in de Antwoordnota vooroverlegreacties, welke is bijgevoegd als bijlage 1.

Horen gemeenteraden en Provinciale Staten

Gelijktijdig met de terinzagelegging van het ontwerp inpassingsplan is een reactie gevraagd aan de gemeenteraden van de gemeenten Súdwest-Fryslân, De Fryske Marren en Heerenveen over het toepassen van de Rijkscoördinatie-regeling. Ook de Provinciale Staten van de provincie Friesland is om een reactie gevraagd. Daarmee is invulling gegeven aan de hoorplicht op grond van artikel 3.28, lid 1, Wro.

6.3 Zienswijzen

Het ontwerp-inpassingsplan is, gelijktijdig met het ontwerp van de uitvoeringsbesluiten, ter inzage gelegd. Eenieder is zodoende in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen over het ontwerpplan en de ontwerp-uitvoeringsbesluiten. De reactie van het bevoegd gezag op de zienswijzen is opgenomen in de Antwoordnota zienswijzen, welke is bijgevoegd als bijlage 19.

7 Financiële en procedurele uitvoerbaarheid

7.1 Financiële uitvoerbaarheid

De kosten van de aanleg en instandhouding van de voorgenomen ontwikkeling en het risico komen voor rekening van de initiatiefnemers. Voor het tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding is de initiatiefnemer TenneT, voor hoogspanningsstation Oudehaske zijn de initiatiefnemers TenneT en Liander.

Op grond van de Elektriciteitswet 1998 is het bieden van leveringszekerheid een wettelijke taak voor de netbeheerder. Indien nut en noodzaak van een project zijn aangetoond kunnen de initiatiefnemers de investeringskosten doorberekenen in de tarieven voor het transport van elektriciteit (zie ook artikel 20d lid 1 en lid 2, Elektriciteitswet 1998). Voor dit project is dat het geval.

7.2 Beschikbaarheid gronden

Voor zover de uitvoerbaarheid van het project nog afhankelijk is van het (tijdelijk) beschikbaar hebben van gronden waarop de ondergrondse hoogspanningsverbinding en de uitbreiding van het hoogspanningsstation worden gerealiseerd kan worden opgemerkt dat deze beschikbaarheid verzekerd is middels de mogelijkheid toepassing te geven aan de Belemmeringenwet Privaatrecht en zo nodig de Ontheffingswet. De initiatiefnemers streven ernaar op minnelijke wijze de benodigde gronden voor wat betreft het station te verwerven voor zover deze nog niet in eigendom zijn. Voor het tracé van de hoogspanningsverbinding wordt gestreefd naar het afsluiten van een zakelijk recht, te weten een recht van opstal. Voor zover als gevolg hiervan schade ontstaat, kent TenneT als initiatiefnemer van de ondergrondse hoogspanningsverbinding een beleid voor schadevergoeding, waarbij volledige schadeloosstelling uitgangspunt is. Het kan daarbij gaan om de vestiging van een zakelijk recht ten behoeve van het project waarbij sprake kan zijn van vergoeding van vermogens- en inkomensschade, de verwerving van een object, de uitvoeringswerkzaamheden en planschade. TenneT heeft haar schadebeleid vastgelegd in de brochure Schade- & Vergoedingengids (ook wel schadegids genoemd).

Belemmeringenwet Privaatrecht en Ontheffingswet

In het geval op minnelijke wijze geen overeenstemming kan worden bereikt, kan afhankelijk van het feit of belangen van betrokkene ontheffing vorderen een beroep worden gedaan op de Belemmeringenwet Privaatrecht dan wel de Ontheffingswet. Middels de Belemmeringenwet Privaatrecht kan door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat aan de rechthebbende op de grond een zogenaamde gedoogplicht worden opgelegd. In artikel 20 van de Elektriciteitswet is onder meer de toegang tot de Belemmeringenwet Privaatrecht vastgelegd voor de aanleg van elektriciteitsnetten als hier aan de orde. Deze toegang is eveneens vastgelegd in artikel 3.36a van de Wet ruimtelijke ordening voor projecten die onder een Rijkscoördinatieregeling vallen. Voor zover belangen van rechthebbenden met betrekking tot de benodigde grond redelijkerwijs ontheffing zouden vorderen en het opleggen van een gedoogplicht op grond van de Belemmeringenwet Privaatrecht niet aan de orde is, kan een beroep worden gedaan op de Ontheffingswet. In artikel 77, lid 1, van de Ontheffingswet is dit bepaald.

7.3 Planschade

Door wijzigingen van de planologische bestemming en de bijbehorende regels, kan er voor belanghebbenden (eigenaren, overige zakelijke gerechtigden en persoonlijk gerechtigden) in de nabijheid van het hoogspanningsstation of de overige ontwikkelingen in dit inpassingsplan schade als gevolg van waardedaling ontstaan. Deze schade wordt planschade genoemd. De grondslag voor de tegemoetkoming in planschade wordt gevormd door afdeling 6.1 van de Wro. Tegemoetkoming is aan de orde indien schade ontstaat in de vorm van inkomensderving of vermindering van de

waarde van een onroerende zaak door een wijziging van het planologisch regime, die leidt tot een planologisch nadeel voor een belanghebbende. Overigens leidt niet ieder planologisch nadeel tot (voor vergoeding in aanmerking komende) schade. Een tegemoetkoming wordt toegekend voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins verzekerd is. Dit laatste is bijvoorbeeld aan de orde bij de vestiging van zakelijke rechten, de verwerving van objecten of bij een vergoeding in het kader van het magneetveldvoorzorgsbeleid. In deze gevallen is sprake van een volledige schadeloosstelling, dus inclusief een tegemoetkoming in planschade. De planschade is op die manier anderszins verzekerd.

7.4 Planschade- en exploitatieovereenkomst

De Staat (vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat) sluit een overeenkomst met de beide initiatiefnemers over de exploitatiekosten en de eventuele kosten als gevolg van verzoeken om tegemoetkoming in planschade. Deze overeenkomst wordt gesloten voordat het inpassingsplan wordt vastgesteld.

Door het sluiten van een exploitatieovereenkomst kan afgezien worden van een exploitatieplan zoals bedoeld in artikel 6.12 Wro.

7.5 Procedurele uitvoerbaarheid

Ten tijde van de vaststelling van het inpassingsplan dient aannemelijk te zijn dat de benodigde vergunningen en ontheffingen zullen worden verkregen. De benodigde vergunningen en andere uitvoeringsbesluiten zijn tegelijkertijd met het onderhavige inpassingsplan in procedure gebracht. Voordat wordt begonnen met de aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbinding en de werkzaamheden ten behoeve van de uitbreiding van hoogspanningsstation Oudehaske moeten de benodigde vergunningen en ontheffingen in werking zijn getreden.

Op de onderstaande vergunningen en uitvoeringsbesluiten is de Rijkscoördinatieregeling van toepassing:

- Diverse omgevingsvergunningen (Gemeente Heerenveen, gemeente Súdwest-Fryslân, gemeente De Fryske Marren);
- Spoorwegwetvergunning (ProRail);
- Wbr vergunning (Rijkswaterstaat);
- Watervergunning (Wetterskip-Fryslân);
- Watervergunning (Rijkswaterstaat);
- Ontheffing Wet natuurbescherming (Provincie Fryslân).

Op de onderstaande uitvoeringsbesluiten is de Rijkscoördinatieregeling niet van toepassing:

- Ontheffing provinciale wegenverordening (Provincie Fryslân);
- Ontheffing vaarwegenverordening (Provincie Fryslân);
- Verkeersbesluit (Rijkswaterstaat).

7.6 Conclusie financiële en procedurele uitvoerbaarheid

Het project is uitvoerbaar, zowel financieel als procedureel. Er hoeft geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro te worden opgesteld, aangezien het kostenverhaal ten behoeve van het inpassingsplan anderszins is verzekerd.

8 Juridische planbeschrijving

8.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de juridische regeling van het inpassingsplan toegelicht. Allereerst wordt ingegaan op de juridische basis van de Rijkscoördinatierегeling. Vervolgens komt de verhouding tussen het inpassingsplan en de onderliggende bestemmingsplannen en beheersverordeningen aan bod. Ten slotte volgt een artikelsgewijze toelichting op de regels van het inpassingsplan.

8.2 Rijkscoördinatierегeling

Voor de netversterking Marnezijl – Oudehaske wordt een procedure onder de Rijkscoördinatierегeling doorlopen. Deze procedure is geregeld in artikel 3.35, lid 1, Wro en omvat twee elementen. Ten eerste een inpassingsplan, een ruimtelijk besluit van de rijksoverheid op basis van artikel 3.28 Wro, dat onderdeel uit gaat maken van de ter plaatse reeds geldende bestemmingsplannen. Ten tweede de gecoördineerde voorbereiding door de rijksoverheid van de voor een project benodigde (overige) besluiten. De Minister van Economische Zaken en Klimaat coördineert de besluitvorming. Het Inpassingsplan wordt gezamenlijk door de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgesteld.

8.2.1 Coördinatie uitvoeringsbesluiten

De Rijkscoördinatierегeling maakt een gecoördineerde voorbereiding van de, voor de verwezenlijking van het project benodigde uitvoeringsbesluiten mogelijk, al dan niet samen met het inpassingsplan (artikel 3.35, lid 1, aanhef en onderdeel c, Wro). Voor dit inpassingsplan geldt dat het plan en de uitvoeringsbesluiten gelijktijdig worden vastgesteld. De besluiten worden voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, als bedoeld in afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en de bijzondere procedurele regels in artikel 3.31, lid 3, Wro. Deze regeling voorziet in een gezamenlijke kennisgeving en terinzagelegging van de ontwerpbesluiten (artikel 3.31, lid 3, onderdeel b, in samenhang met artikel 3.35, lid 4, Wro).

Toepassing van de coördinatierегeling laat de materiële toetsingskaders voor de uitvoeringsbesluiten in beginsel onverlet. Deze besluiten moeten dus aan dezelfde inhoudelijke eisen voldoen als wanneer de coördinatierегeling niet zou zijn toegepast. Een uitzondering is dat bepalingen in regelingen van provincies, gemeenten en waterschappen om dringende redenen buiten toepassing kunnen worden gelaten als door die bepalingen de verwezenlijking van het betrokken onderdeel van het nationaal ruimtelijk beleid onevenredig wordt belemmerd (artikel 3.35, lid 7, Wro). Dit houdt in dat voor de aanlegwerkzaamheden binnen het plangebied geen omgevingsvergunningen hoeven te worden aangevraagd op grond van de onderliggende bestemmingsplannen.

Zoals hiervoor reeds is aangegeven wordt bij toepassing van de Rijkscoördinatierегeling de uniforme openbare voorbereidingsprocedure uit de Awb gevolgd. Dat betekent dat voor de te coördineren besluiten eerst een ontwerp wordt opgesteld en ter inzage wordt gelegd. Eenieder kan gedurende de terinzagelegging reageren op het inpassingsplan en de op dat moment gecoördineerde voorbereide besluiten door een zienswijze in te dienen. Daarna worden de besluiten vastgesteld en kunnen belanghebbenden, mits zij een zienswijze op het betreffende ontwerpbesluit hebben ingediend, beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De beroepsmomenten voor de verschillende besluiten worden tot één moment gebundeld. Tevens is de Crisis- en herstelwet van toepassing.

8.3 Procedure voor gemeentelijke bestemmingsplannen en provinciale inpassingsplannen

Met toepassing van het bepaalde in artikel 3.28, lid 5, van de Wro, is in artikel 8.1.1.a van de planregels een termijn opgenomen waarna de gemeenteraden van de gemeenten Súdwest-Fryslân, De Fryske Marren en Heerenveen respectievelijk Provinciale Staten van de provincie Friesland weer bevoegd zijn om een bestemmingsplan of een provinciaal inpassingsplan vast te stellen voor de gronden van het Inpassingsplan Netversterking Marnezijl-Oudehaske. Die termijn is op 10 jaar na vaststelling van het inpassingsplan gesteld voor zover het de gronden met de bestemming Leiding – Hoogspanning betreft. Dit betreft de verruimingen van het tracé. Voor de overige gronden (het hoogspanningsstation Oudehaske, het naastgelegen groen en de geluidzone rondom het hoogspanningsstation voor zover deze niet zijn bestemd als Leiding – Hoogspanning) is die termijn op 3 jaar na vaststelling van het inpassingsplan gesteld.

In artikel 8.1.1.c van de planregels is een uitzondering gemaakt op deze regel. De gemeenteraden, respectievelijk Provinciale Staten, zijn bevoegd om een bestemmingsplan of provinciaal inpassingsplan vast te stellen, mits dat plan geen afbreuk doet aan het inpassingsplan voor de netversterking. Op deze wijze wordt de uitvoerbaarheid van dit inpassingsplan niet negatief geraakt, terwijl de bevoegdheidsbeperking voor gemeente en provincie niet verder gaat dan nodig is.

8.4 Regels inpassingsplan

Standaard vergelijkbare bestemmingsplannen (SVBP)

De regels van dit inpassingsplan zijn opgezet conform de Wro en het Bro, zoals die gelden sinds 1 juli 2008. Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (hierna: SVBP 2012). De SVBP 2012 maakt het mogelijk om bestemmings- en inpassingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. De SVBP 2012 geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het inpassingsplan of bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. De regels van dit inpassingsplan zijn conform deze standaarden opgesteld. In dit hoofdstuk worden de regels artikelsgewijs behandeld.

Inleidende regels

In het eerste hoofdstuk van de regels zijn de inleidende regels opgenomen. Deze bestaan uit definities van begrippen en de wijze van meten.

Bestemmingsregels

In hoofdstuk twee van de regels zijn per bestemming de bestemmingsregels opgenomen. Het inpassingsplan kent drie bestemmingen.

Artikel 3 Bedrijf – Nutsbedrijf

De gronden waarop (de uitbreiding van) hoogspanningsstation Oudehaske zich bevindt zijn bestemd met de enkelbestemming 'Bedrijf – Nutsbedrijf'. Op gronden met deze bestemming is een hoogspanningsstation (al dan niet zijnde een geluidzoneringsplichtige inrichting) toegestaan, met de daar bijbehorende voorzieningen en wegen.

Artikel 4 Groen

De gronden naast het hoogspanningsstation waar o.a. een groenstrook en bomenrij wordt gerealiseerd en watercompensatie plaatsvindt zijn bestemd met de enkelbestemming 'Groen'. Op de gronden met deze bestemming zijn groenvoorzieningen, sloten, waterlopen, waterstaatkundige voorzieningen, bermen, beplanting en paden toegestaan met beperkte bouwmogelijkheden (bouwwerken, geen gebouwen zijnde).

Artikel 5 Leiding – Hoogspanning

De gronden die met het voorliggende inpassingsplan aan het Inpassingsplan Windpark Fryslân opgenomen tracé van de ondergrondse hoogspanningsverbinding worden toegevoegd, hebben de dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanning'. Deze dubbelbestemming is enerzijds nodig om de ondergrondse hoogspanningsverbinding aan te kunnen leggen en anderzijds om deze, na aanleg, te beschermen. Om dit laatste doel te bewerkstelligen zijn bouw- en aanlegregels opgenomen in de bestemming.

Algemene regels

In hoofdstuk drie van de regels zijn de algemene regels opgenomen.

In artikel 6 is de Anti-dubbeltelregel opgenomen. Het Bro stelt de verplichting de anti-dubbeltelregel over te nemen in het inpassingsplan. Deze standaardbepaling heeft als doel te voorkomen dat van ruimte, die in een inpassingsplan voor de realisering van een bepaald gebruik of functie is mogelijk gemaakt, na realisering daarvan, ten gevolge van feitelijke functie- of gebruiksverandering van het gerealiseerde, opnieuw ten tweede male zou kunnen worden gebruikgemaakt.

In artikel 7 zijn de algemene aanduidingsregels opgenomen. Met de algemene aanduidingsregel voor de wettelijke geluidszone (geluidzone – industrie) wordt de maximale geluidsbelasting vanwege het hoogspanningsstation vastgelegd en wordt voorkomen dat nieuwe woningen of andere geluidgevoelige gebouwen als bedoeld in de Wet geluidhinder worden gerealiseerd in de directe nabijheid van het hoogspanningsstation. De wettelijke geluidszone is ook op de verbeelding opgenomen.

In artikel 8 zijn de overige regels opgenomen. In de overige regels is opgenomen wat de verhouding van dit inpassingsplan is met de onderliggende bestemmingsplannen, inpassingsplannen en beheersverordeningen. Ook de bevoegdheid van de gemeenten en Provinciale Staten om een bestemmingsplan of inpassingsplan vast te stellen voor de gronden van dit plan komt aan bod.

Overgangs- en slotregels

Het laatste hoofdstuk van de regels bestaat uit de overgangs- en slotregels.

In artikel 9 zijn de overgangsregels opgenomen. De overgangsregels zijn voorgeschreven in het Besluit ruimtelijke ordening. Hiermee worden de bestaande rechten op de gronden beschermd. In aanvulling zijn hierbij expliciet de beheersverordeningen benoemd als bestaand planologisch regime, omdat voor een deel van de gronden geen sprake is van een bestemmingsplan maar van een beheersverordening. In de slotregel wordt de titel van het inpassingsplan gegeven.

In artikel 10 zijn slotregels opgenomen. In de slotregels wordt de titel van het inpassingsplan gegeven.